

Zážitkový supertýden podpořil zájem o technické a přírodovědné obory

Ve dnech 18. až 28. dubna připravila Univerzita Pardubice Zážitkový supertýden. V rámci celého týdne proběhla řada popularizačních akcí v řadě měst Pardubicka, v Pardubicích samotných a také přímo v univerzitním kampusu. Byly zaměřeny na podporu technických a přírodovědných oborů. Zájemci si mohli ověřit, že věda a technika mohou být i zábavné. (více na str. 2)

Univerzita Pardubice a její tři technicky zaměřené fakulty – Fakulta chemicko-technologická, Dopravní fakulta Jana Pernera a Fakulta elektrotechniky a informatiky – připravily pro studenty a žáky zejména základních a středních škol zážitkové dílny, jejichž cílem bylo ukázat svět moderních technologií a technické a přírodovědné disciplíny hravou formou a vzbudit nebo posílit tak zájem mládeže o technické a přírodovědné obory, případně je motivovat k jejich dalšímu studiu.

Zážitkový supertýden zahájila v pondělí 18. dubna „Věda a technika na dvorech škol“ na Základní škole Dr. Malíka v Chrudimi. V průběhu týdne potom zavítala do Litomyšle (19. dubna), Holic (26. dubna), Ústí nad Orlicí (27. dubna) a Pardubic (28. dubna).

Ve středu 20. dubna mohli všichni zájemci přijít za zážitky ze světa vědy a techniky přímo na univerzitu do univerzitního kampusu, kde se v prostorách Fakulty chemicko-technologické uskutečnil „Večer s vědou a chemií“. Návštěvníci se mohli těšit mimo jiné na chemické hrátky, stavbu pyramidy z geopolymerů, výstavu, řadu zajímavých přednášek i prohlídku moderního vysokoškolského areálu.

Tzv. supertýden zakončil ve čtvrtek 28. dubna program s výstižným názvem „Zažijte si na vlastní kůži“, a to opět v univerzitním kampusu. Zde univerzita, ve spolupráci s Českou abilympijskou asociací, o. s., TyfloCentrem Pardubice, o.p.s., a zástupci osob s postižením sluchu, připravila další den plný zážitků, na kterém si zájemci mohli

vyzkoušet „na vlastní kůži“, jaké to je být nevidomý, neslyšící nebo na vozíku a „Jak se žije na kampusu osobám s postižením“. Dopravní fakulta Jana Pernera navíc nabídla zájemcům pod heslem „Připoutejte se prosím“ informace k bezpečnosti silničního provozu a možnost vyzkoušet si trenažér nárazu do pevné překážky.

Všechny zážitkové a zábavné aktivity popularizačního univerzitního supertýdne byly určeny především žákům a studentům, případně pedagogickým pracovníkům základních a středních škol Pardubického kraje, také vysokoškolákům, ale navštívili je i další zájemci, včetně rodičů žáků a široká veřejnost.

„Zážitkový supertýden“ byl součástí Individuálního projektu národního „Podpora technických a přírodovědných oborů“, řešeného projektovým týmem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a podporovaného finančně z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR, kde Univerzita Pardubice je regionálním koordinátorem pro Pardubický kraj.

Mgr. Jana Hlavatá

Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa

Zasedání orgánů univerzity

Měsíc duben a květen jsou tradičně nejen vrcholem letního semestru, ale probíhají v nich obvykle i jednání všech hlavních orgánů univerzity a nebylo tomu jinak ani tentokrát.

Každé první pondělí v měsíci se koná tzv. „**rozšířené vedení univerzity**“, při němž se členové vedení univerzity – rektor, prorektorů a kvestor – věnují s představiteli fakult, tj. děkany, důležitým otázkám pro koncepční řízení univerzity jako celku a fakult jako součástí univerzity zodpovědných za činnosti vymezené jim zákonem o vysokých školách. Zasedání se konala dne 4. dubna na Fakultě filozofické, dne 2. května na Fakultě chemicko-technologické a dne 6. června na Dopravní fakultě Jana Pernera.

V úterý 19. dubna projednával **akademický senát** univerzity výroční dokumenty univerzity – výroční hodnocení činnosti rektorem, zprávy o činnosti a o hospodaření za rok 2010, rozpočet na rok 2011, plánované právní úkony univerzity – zřízení věcných břemen na majetku univerzity, kooptaci dvou nových členek do vědecké rady univerzity, změny ve statutech fakult – ekonomicko-správní, elektrotechniky a informatiky a restaurování. Následující zasedání dne 24. května senát schválil po zevrubném projednání a diskusi změny Studijního a zkušebního řádu Univerzity Pardubice a Volebního a jednacího řádu Akademického senátu Univerzity Pardubice. Dne 6. května **správní rada** univerzity projednala jí předložené dokumenty univerzity a následně hlasováním per rollam k 13. květnu vydala univerzitě předchozí písemný souhlas k právním úkonům, kterými Univerzita Pardubice hodlá:

1. smluvně zřídit věcné břemeno k pozemkové parcele p. p. č. 3795 zapsané na LV č. 13034 pro obec Pardubice a katastrální území Pardubice ve prospěch oprávněné společnosti Elektrárny Opatovice, a. s., spočívající v právu zajištění strpění, umístění, zřízení a provozování vodovodní přípojky pro sídlo provozu SZT Pardubice.

2. smluvně zřídit věcné břemeno ke stavební parcele st. č. 1230 (objekt č.p. 395) a pozemku parc. č. 179/22 zapsané na LV č. 10614 pro obec Pardubice a katastrální území Pardubičky, kde je Univerzita Pardubice spoluvlastníkem nemovitosti s podílem 1/5 vzhledem k celku, ve prospěch oprávněné společnosti ČEZ Distribuce, a. s., spočívající v právu strpění umístění, zřízení a provozování kabelového vedení NN do TS.

V pondělí 16. května zasedala **vědecká rada** univerzity, která schválila návrh na jmenování doc. Ing. Aleše Růžičky, Ph.D., profesorem pro obor Anorganická chemie a doporučila rektorovi, aby návrh na jeho jmenování prezidentem republiky byl předložen ministrové školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

V pátek 27. května proběhlo zasedání **kolegia rektora**, při němž se přítomní členové seznámili s činnostmi zajišťovanými oddělením

vědecká rada univerzity doporučila rektorovi (vpravo) předložit MŠMT návrh na jmenování profesorem doc. Růžičky (vlevo)

jednání akademického senátu univerzity vedl jeho předseda dr. J. Kubeš

pro vzdělávání a výzkum rektorátu a diskutovali aktuální situaci v oblasti operačních programů a čerpání prostředků ze Strukturálních fondů EU, návrhu věcného záměru zákona o vysokých školách, počtu financovaných studentů, hospodaření v roce 2011, investičních akcí plánovaných pro letní měsíce, situace komanditní společnosti TechnoPark Pardubice, k. s., či metodiky hodnocení vědy a výzkumu a jejich pozitivních změn pro rok 2012.

(vw)

Jmenování nových profesorů prezidentem republiky

V pátek 24. června jmenoval prezident České republiky Václav Klaus osmdesát nových profesorů českých vysokých škol. Slavnostní ceremonie se konala ve Velké aule Karolina v Praze. Za účasti rektora univerzity prof. Ing. Miroslava Ludwiga, CSc., slavnostně převzali profesorský dekret z rukou prezidenta republiky také dva nově jmenovaní profesori naší univerzity. Na návrhy vědeckých rad Fakulty chemicko-technologické a Univerzity Pardubice byli jmenováni profesorem: prof. Ing. Karel Komers, CSc., pro obor Fyzikální chemie a prof. Ing. Ivan Mikšík, DrSc., pro obor Analytická chemie. Profesory jmenuje podle vysokoškolského zákona prezident republiky na návrh vědecké rady vysoké školy, který předkládá rektor příslušné vysoké školy ministru školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Jmenování nových profesorů prezidentem republiky se koná dvakrát do roka.

(vw)

prof. Ing. Karel Komers, CSc.
jmenován pro obor Fyzikální chemie

prof. Ing. Ivan Mikšík, DrSc.
jmenován pro obor Analytická chemie

Další zastoupení univerzity v Učené společnosti České republiky

Učená společnost České republiky sdružuje významné osobnosti vědeckého života působící na českém území. Byla založena roku 1994 jako nová organizace reprezentující českou vědu a navazující na její nejlepší tradice představované Královskou českou společností nauk (1784 – 1952) a Českou akademií věd a umění (1890 – 1952).

Její hlavním cílem je podpora svobodného pěstování vědy a šíření vědeckých poznatků. Vedle pravidelného oceňování významných vědeckých výsledků vstupuje Učená společnost ČR velmi aktivně do současné diskuse, týkající se reformy vysokého školství, vědy a výzkumu.

Počet řádných členů je stanovami omezen nejvýše na 111 významných osobností ze všech vědních oborů v rámci čtyř sekcí (vědy matematicko-fyzikální, chemické, biologicko-medicínské a společenské). Společnosti v současné době předsedá prof. RNDr. Václav Pačes, DrSc.

Již u zrodu Učené společnosti ČR, iniciovaném prof. Ing. Dr. techn. Otto Wichterlem, DrSc., Dr. h.c. (1913 – 1998), stálo několik

významných českých vědců – chemiků spjatých s Pardubicemi, především prof. Ing. Karel Dušek, DrSc., Dr. h.c., a prof. Ing. Pavel Kratochvíl, DrSc., Dr. h.c. Z akademických pracovníků naší univerzity byl volbou za člena Učené společnosti ČR poctěn v roce 1995 prof. Ing. Jaroslav Churáček, DrSc., dlouholetý vedoucí Katedry analytické chemie Fakulty chemicko-technologické, a v roce 2003 prof. Ing. Jaroslav Holeček, DrSc., z katedry obecné a anorganické chemie taktéž Fakulty chemicko-technologické. Na XVII. valném shromáždění Učené společnosti ČR, které proběhlo ve dnech 16. až 17. května, byl novým členem zvolen další akademický pracovník naší univerzity, prof. PhDr. Petr Vorel, CSc., děkan Fakulty filozofické.

Vedle významných vědeckých výsledků z oblasti chemických věd se tak naše univerzita dočkala touto formou významného uznání kvality své vědecko-výzkumné činnosti i v oblasti věd společenských.

(topo)

Univerzita na strojírenském veletrhu FOR INDUSTRY

Mezinárodní veletrh strojírenských technologií FOR INDUSTRY se konal od úterý 3. května do čtvrtka 5. května v prostorách Pražského veletržního areálu Letňany.

Univerzita Pardubice si připravila pestrý třídní program, který vzešel z dosud osvědčených akcí, jako je Věda a technika na dvořech škol či Večer s vědou a chemií. Každý den byla na výstavišti v Letňanech jiná fakulta naší univerzity. Dopravní fakulta Jana Pernera se představila v úterý se svými popularizačními hrátkami, ve středu čekaly na mladé návštěvníky chemické hrátky Fakulty chemicko-technologické a ve čtvrtek mohli s Fakultou elektrotechniky a informatiky zavítat do světa robotiky.

Návštěvníci zábavního koutku se mohli těšit na nejrůznější popularizační aktivity. S Dopravní fakultou Jana Pernera se vydali po stopách egyptských pyramid. Nejdříve se však seznámili s technologií výroby stavebních materiálů a navíc si mohli tyto poznatky vyzkoušet na interaktivním modelu pyramid, který je vytvořen z elektrárenského popílku. Fakulta chemicko-technologická zasvětila zájmu mimo jiné do tajemství dětských plenek, představila inkoust pro zvláštní účely a svítící ovoce. Fakulta elektrotechniky a informatiky na výstavišti přivezla balancující roboty na dálkové ovládání, názorně předvedla mechanicky odolný počítač a ukázala, jak funguje elektronický inkoust.

Zástupci jednotlivých fakult naší univerzity akci hodnotili velmi pozitivně. Někteří návštěvníci zprvu přicházeli s jistým odstupem, většinou však odcházeli s pocitem nadšení. To a samozřejmě zájem a radost návštěvníků, kteří zavítali na náš stánek od 9 do 17 hodin, byly všem prezentujícím i velkým povzbuzením.

*Ing. Helena Volejníková
Oddělení propagace a vnějších vztahů UPa*

Závěrečný workshop projektu ROPAM

Dne 30. března se v prostorách univerzitní auly uskutečnil závěrečný workshop projektu „Rozvoj pedagogických a manažerských kompetencí zaměstnanců Univerzity Pardubice“ (ROPAM). Projekt byl financován z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a do rozpočtu univerzity přinesl během dvou let skoro 6 milionů korun. Účelem závěrečného projektového setkání bylo zhodnocení realizovaných aktivit, dosažených výstupů a výsledků a splnění naplánovaných cílů za téměř dva roky trvání projektu. Svou činnost rovněž představila společnost Centrum andragogiky, s. r. o., partner projektu, který z velké části zajišťoval lektory manažerského vzdělávání. Výkonná manažerka projektu Bc. Eva Pražáková vystoupila s úvodní prezentací, kde představila projekt, jeho cíle, aktivity a výstupy, za lektorský tým kurzu pedagogiky promluvil RNDr. Jindra Lisalová, za partnera projektu vystoupil Mgr. Jaromír Šálek, který vedl klíčovou aktivitu 2. Celý workshop moderovala a na závěr vše shrnula koordinátorka projektu Ing. Jitka Genserová, které vděčíme za vstřícný, lidský přístup a výbornou spolupráci. K hladkému průběhu

úvodní slovo při slavnostním zahájení pronesl prorektor pro vzdělávání a záležitosti studentů prof. PhDr. Karel Rydl, CSc.

celého projektu ovšem zásadně přispěla i bezchybná práce a sto-percentní nasazení jeho finanční manažerky Ing. Lucie Macháčové. Velmi zajímavé byly prezentace účastníků jednotlivých vzdělávacích modulů a zhodnocení aktivit projektu z pohledu cílové skupiny. Kurz VŠ pedagogiky zhodnotila jedna z jeho úspěšných absolventek Ing. Blanka Beňová, Ph.D., z Fakulty chemicko-technologické. Vyzdvihla jeho přínos – rozšíření obzorů, možnost „pedagogického

sebeuvědomění” a celkové zkvalitnění procesu výuky. Kurz VŠ pedagogiky byl koncipován jako dvousemestrální, v každém semestru proběhl 1 výukový tutoriál o délce 40 hodin, materiály k samostudiu byly zpracovány formou interaktivního CD. Kurz byl zakončen závěrečnou zkouškou, která se skládala z vytvoření přípravy na přednášku (1,5 hod.) včetně zpracování cílů a otázek, použití didaktické techniky a samotné prezentace.

Další zpětnou vazbu poskytl doc. Ing. Radovan Doleček, Ph.D. z Doprovodné fakulty Jana Pernera, který se sám zúčastnil sedmi kurzů z modulu manažerského vzdělávání. Vyzdvihl výbornou organizaci, kvalitní lektorské zajištění a vhodné výukové metody. Na závěr doporučil pokračování vzdělávacích aktivit v oblasti rozvoje měkkých dovedností.

Následovalo slavnostní předání certifikátů úspěšně podpořeným osobám – absolventům kurzu VŠ pedagogiky a těm pracovníkům, kteří se zúčastnili více než čtyřiceti hodin výuky z modulu manažerského vzdělávání. Protože již 2 měsíce před plánovaným koncem projektu byly dosaženy naplánované hodnoty u všech monitorovacích indikátorů, lze projekt ROPAM považovat za úspěšný i z hlediska poskytovatele podpory – MŠMT. Jaký bude však dopad tohoto vzdělávání na zlepšení vnitřních procesů na univerzitě, ukáže až čas. V průběhu pětileté udržitelnosti projektu bude ještě 2 x zopakován kurz pedagogiky a některé z kurzů manažerských dovedností.

Workshop byl ukončen přátelským setkáním s drobným občerstvením ve foyer univerzitní auly, kde se diskutovalo na téma rozvoje lidských zdrojů v akademickém prostředí.

realizační tým projektu ROPAM

Projekt končí – naše práce nikoliv. Jsme připraveni vám pomoci s plánováním vzdělávání, kde můžeme využít zkušeností z projektu ROPAM, který se zabýval vzděláváním akademických i ostatních pracovníků Univerzity Pardubice.

*Bc. Eva Pražáková
manažerka projektu ROPAM*

Děkan Fakulty zdravotnických studií jmenován pro 2. funkční období

Akademický senát, devítičlenný samosprávný orgán Fakulty zdravotnických studií, zvolil v úterý 12. dubna na svém volebním zasedání za kandidáta na funkci děkana fakulty pro další čtyřleté období opět **prof. MUDr. Arnošta PELLANTA, DrSc.**

Akademické obci Fakulty zdravotnických studií se dne 12. dubna odpoledne představil na veřejném shromáždění se svou vizí dalšího vedení fakulty v následujících letech jako jediný kandidát ze čtyř navržených kandidátů akademickou obcí, který kandidaturu na funkci děkana fakulty přijal.

Na následném volebním zasedání akademického senátu fakulty byl jednohlasně zvolen kandidátem na funkci děkana pro další funkční období 2011 – 2015. Předsedkyně akademického senátu fakulty Mgr. Markéta Moravcová jej tak na základě provedené volby doporučila rektorovi univerzity ke jmenování, který jej do funkce jmenoval s účinností od 1. května 2011.

Fakulta zdravotnických studií Univerzity Pardubice vznikla k 1. lednu 2007 přeměnou z Ústavu zdravotnických studií Univerzity Pardubice, který byl ustaven v roce 2002 ve spolupráci s tehdejší Vyšší zdravot-

nickou školou a Krajskou nemocnicí Pardubice.

Prof. MUDr. Arnošt Pellant, DrSc., stál u zrodu jak vysokoškolského ústavu, tak i při jeho přeměně na fakultu univerzity v roce 2007. Byl přednostou kliniky otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku Krajské nemocnice Pardubice a Univerzity Pardubice, a to od jejího založení v roce 2003, v letech 1996 – 2003 působil ve funkci primáře ORL oddělení pardubické nemocnice. Profesorem v oboru otorinolaryngologie byl jmenován v roce 1996. Do té doby působil na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové. Je členem několika vědeckých rad a odborných organizací a grémií, autorem řady vědeckých odborných prací a publikací.

V letošním akademickém roce studuje na Fakultě zdravotnických studií 6 oborů bakalářských, 2 navazující magisterské a 2 doktorské obory celkem 600 studentů, což je dvojnásobek původního počtu studentů v začátcích fakulty před čtyřmi roky. Kromě vzdělávací činnosti rozvíjí fakulta i mezinárodní výměnu studentů v rámci programu Evropské unie Socrates/Erasmus a pořádá spolu s pracovišti Krajské pardubické ne-

mocnice řadu odborných vědeckých seminářů a konferencí.

Na uskutečňované výuce a vědecko-výzkumné činnosti fakulty se významně podílí pět klinických pracovišť ustavených s Pardubickou krajskou nemocnicí, a. s., – klinika interní, klinika chirurgická, klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku, klinika neurologická a klinika gynekologická a porodnická. Při výuce fakulta spolupracuje také s řadou dalších zdravotnických pracovišť a zařízení nejen Pardubického a Královéhradeckého kraje.

(vw)

Volba kandidáta na funkci děkana Fakulty filozofické

V úterý 17. května se v odpoledních hodinách v zaplněném kongresovém sále rektorátu představili akademické obci Fakulty filozofické dva kandidáti na funkci děkana pro další čtyřleté období. Akademickou obcí byli navrženi a kandidaturu na funkci

děkana fakulty přijali: prof. PhDr. Petr Vorel, CSc., současný děkan fakulty, proděkan fakulty pro vědu a vývoj v době budování mladé fakulty v letech 2006 – 2007, působící na Ústavu historických věd, přední český odborník na české a evropské dějiny raného novověku, který se ve své vědecko-výzkumné činnosti zaměřuje zvláště na vývoj raně novověkých mocenských struktur, peněžní oběh, kulturně-historické souvislosti politických dějin a metodiku historické regionalistiky, a PhDr. Aleš Prázný, Ph.D., v současnosti vedoucí nové katedry filosofie, který se ve své odborné činnosti zabývá filosofií výchovy. Součástí shromáždění akademické obce dne 17. května bylo i bilancování činnosti fakulty v uplynulém roce a následovala bohatá a živá diskuse k budoucnosti fakulty. O týden později v úterý 24. května pak akademický senát fakulty zvolil kandidátem na

funkci děkana současného představitele fakulty – prof. Vorla, kterého doporučil rektorovi univerzity ke jmenování pro další čtyřleté období s účinností od 1. listopadu 2011.

Fakulta filozofická Univerzity Pardubice vznikla v roce 2001 přeměnou z Ústavu jazyků a humanitních studií, existujícího při vysoké škole od roku 1992. Nejprve nesla název Fakulta humanitních studií, s výrazným rozšířením akademických činností do řady dalších oborů společenských věd se pak v roce 2005 přejmenovala na současný název – Fakulta filozofická.

V čele fakulty stály doposud ve funkci děkana dvě osobnosti, oba významní historikové – prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc., (2001 – 2007) a současný děkan prof. PhDr. Petr Vorel, CSc., (2007 – doposud).

(vw)

Česká republika hostila mezinárodní soutěž EUSO

Letošní 9. ročník mezinárodní soutěže EUSO probíhal v České republice. Pořadatelství této významné mezinárodní soutěže nám bylo svěřeno z několika důvodů: byli jsme první zemí v celé historii soutěže EUSO, jejímž studentům se podařilo vyhrát zlaté medaile a putovní pohár pro absolutního vítěze dvakrát za sebou, v Evropě jsme známi jako zakladatelé mezinárodních olympiád (fyzikální, chemické a biologické) a v neposlední řadě v roce 2009, kdy jsme se poprvé stali absolutními vítězi. ČR předsedala Evropské unii.

„European Union Science Olympiad“ (EUSO) – byla založena v roce 2002 dr. Michaelem Cotterem z Dublin City University, který přišel s návrhem uspořádat mezinárodní přírodovědnou týmovou soutěž pro studenty ze zemí EU. Olympiáda je koncipována jako multidisciplinární, doplňující jednooborové mezinárodní olympiády a je určena pro nadané studenty do 17 let. První ročník soutěže se konal v roce 2003 v Dublinu. Každá země může vyslat maximálně dva tříčlenné týmy, složené z biologa, fyzika a chemika, tři mentory, z nichž jeden plní funkci koordinátora. Soutěž je založena

na týmové spolupráci studentů při řešení jednotlivých testových úloh.

Letošního ročníku soutěže, který probíhal na Univerzitě Pardubice a Univerzitě Hradec Králové ve dnech 10. až 16. dubna, se účastnilo 20 zemí a další vyslaly pozorovatele. Soutěžilo tedy 40 týmů, za celý projekt odpovídal Národní institut dětí a mládeže MŠMT, spoluorganizátoři byly Fakulta chemicko-technologická Univerzity Pardubice, Přírodovědecká fakulta Univerzity Hradec Králové a Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy. Odborníci z těchto univerzit tvořili vědecký výbor soutěže, který byl zodpovědný za přípravu a hodnocení úloh. Významnou roli v tomto projektu sehrála i statutární města Pardubice a Hradec Králové, kde soutěž probíhala.

Česká republika se do soutěže zapojila v roce 2007. Při své první účasti oba české týmy vybojovaly bronzové medaile, následující rok jsme získali stříbrné a bronzové medaile. Účast našich zástupců na 7. ročníku byla velmi úspěšná, nejen že jsme přivezli zlaté medaile, ale dokonce pohár pro absolutního vítěze, náš druhý tým skončil

nahoře vítězný tým z Maďarska
vpravo účastníci mezinárodní soutěže EUSO
v laboratořích fakulty
autor fotografií Svatopluk Rafael, FChT

stříbrný. Na 8. ročníku ve švédském Göteborgu se našim studentům podařilo obhájit absolutní vítězství a přivést zlaté medaile, náš druhý tým se opět umístil jako stříbrný. **V letošním roce oba naše týmy získaly stříbrné medaile**, týmy pracovaly v následujícím složení:

Tým A – stříbrné medaile

Lubomír Grund (Gymnázium, Zábřeh)
Vlastimil Hanuš (Gymnázium V. Nováka, Jindřichův Hradec)
Jiří Janek (Gymnázium O. Březiny a SOŠ, Telč)

Tým B – stříbrná medaile

Jan Hachran (Gymnázium, Ústí nad Labem)
Klára Tabašková (Matiční gymnázium, Ostrava)
Jakub Rösler (Gymnázium J. G. Jarkovského, Praha)
Jako vedoucí reprezentace České republiky, překladatelé soutěžních úloh a členové mezinárodní jury se soutěže zúčastnili RNDr. Lenka Libusová, Ph.D., (UK Praha Přírodovědecká fakulta, obor biologie), Jáchym Sýkora (UK Praha MFF, obor fyzika)

a Ing. Daniel Cvejn (Univerzita Pardubice, Fakulta chemicko-technologická, obor chemie).

Soutěžní úlohy byly koncipovány tak, aby představily Českou republiku nebo to, co je pro ni charakteristické. Úlohy prvního soutěžního dne se zabývaly fyzikálně-chemickými vlastnostmi piva a procesem kvašení piva. Druhá úloha byla zaměřena na optiku a optické vlastnosti čoček, což bylo dáno významným výročím, které letos uplyne od objevu kontaktních čoček prof. Wichterlem. Soutěžní úlohy nejlépe vyšly **týmu z Maďarska**, který si kromě **zlatých medailí** odvezl také **putovní pohár pro absolutního vítěze**.

Podařilo se nám se ctí se zhostit pořadatelské úlohy, za přípravu soutěže jsme byli pochváleni jak prezidentem a zakladatelem soutěže M. Cotterem, tak i zúčastněnými týmy. Na závěr bych rád poděkoval kolegům, kteří se na organizaci soutěži podíleli, a zvláště studentům doktorského studia naší fakulty, kteří se po celou dobu starali o účastníky soutěže.

prof. Ing. Karel Ventura, CSc.
proděkan pro vědu a tvůrčí činnost FChT

Hostující profesori na Fakultě chemicko-technologické

Prof. Duncan Gregory o chemii pevných látek a nanosvětě

V týdnu mezi 28. březnem a 1. dubnem přednášel na Fakultě chemicko-technologické hostující profesor Duncan Gregory z Glasgow University ve Skotsku.

Týdenní přednáškový cyklus s názvem „Solid State Chemistry – Nanoscale Solids Theory” byl jedním ze souboru přednášek zahraničních odborníků pořádaných v rámci projektu na podporu odborného vzdělávání a rozvoje vědecko-výzkumného týmu Centra materiálového výzkumu, spolufinancovaného Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Jedná se o tříletý projekt, který byl vloni zahájen

v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Na realizaci plánovaných vzdělávacích aktivit a na podporu rozvoje mladých badatelů získal univerzitní tým 16,6 mil. Kč.

Profesor Duncan Gregory patří mezi velmi uznávané vědce a pedagogy v oblasti chemie pevných a výzkumu krystalických a vrstevnatých chalcogenidů, oxidů, nitridů i dalších vodivých i polovodivých materiálů. Chemii pevných látek se věnuje již více než 20 let. Mezi jeho nejuznávanější práce patří studium iontově vodivých nitridů a sulfidů a elektrických vlastností těchto a dalších anorganických materiálů. Na základě detailních a rozsáhlých experimentálních výsledků vyvinul profesor Gregory teorii vysvět-

lující změnu elektrických vlastností a iontové vodivosti anorganických materiálů používaných jako elektrolyty nebo elektrodové materiály pro pevnolátkové baterie. Jeho další významný a aktuální příspěvek k chemii pevných látek jsou jeho postupy pro syntézu anorganických nanočástic a jejich uplatnění v anorganických materiálech. Výsledky jeho výzkumu jsou publikovány v prestižních odborných časopisech.

Jednalo se již o druhý pobyt Prof. Duncana Gregoryho na naší univerzitě. O nových trendech v elektronice a nových aplikačních možnostech těchto materiálů – o „Nových nitrídech lithia vhodných pro skladování vodíku pro palivové články“, přednášel na univerzitě v Pardubicích již v roce 2006 v rámci mezinárodní konference SSC 2006.

Přednášky Prof. Gregoryho jsou pro posluchače vždy velkým přínosem v porozumění novým materiálům. Přispěly též k rozvoji tvůrčích činností a projektů řešených na Fakultě chemicko-technologické a jeho přednášky vyslechli studenti i akademičtí pracovníci z katedry fyzikální chemie, katedry anorganické technologie, katedry obecné a anorganické chemie, jejího Výzkumného centra i Společné laboratoře chemie pevných látek Ústavu makromolekulární chemie Akademie věd a Univerzity Pardubice.

Profesor Duncan Gregory s námi spolupracuje nejen v pedagogice, ale i na přípravě další mezinárodní konference Solid State Chemistry (SSC 2012), kterou budeme pořádát v Pardubicích v červnu příštího roku.

Prof. Jong Heo o kvantových nanotečkách ve sklech dopovaných prvky vzácných zemin

Dne 19. dubna přednášel na Fakultě chemicko-technologické hostující profesor Jong Heo z Pohang University of Science and Technology (POSTECH) v Jižní Koreji.

Přednáška s názvem „Glasses doped with rare-earth ions and semiconductor quan-

tum dots for energy and information technologies” byla další ze souboru přednášek zahraničních odborníků pořádaných v rámci projektu na podporu odborného vzdělávání a rozvoje vědecko-výzkumného týmu Centra materiálového výzkumu popsaného výše.

Profesor Jong Heo je vedoucí Department of Materials Science and Engineering Pohang University of Science and Technology (POSTECH) a zároveň ředitel „Center for Information Materials, National Research Center” sponzorovaného organizací „Corea Research Foundation”.

Prof. Heo patří mezi nejuspěšnější a nejuznávanější vědce v oblasti studia a výzkumu chalkogenidových skel a dalších aktivních optických materiálů. Fyzice i chemii pevných látek se věnuje již více než 20 let. Mezi jeho nejuznávanější práce patří studium optických vlastností v chalkogenidových sklech a dalších anorganických materiálech pro infračervenou oblast spektra. V poslední době se významně podílel na studiu i aplikacích nových transparentních nanokrystalických materiálů a skelných materiálů obsahujících tzv. kvantové nanotečky sulfidu olovnatého.

Prof. Heo je osobností mimořádných kvalit jak odborných, tak lidských. V posledních pěti letech publikoval více než 80 odborných článků v prestižních vědeckých časopisech.

Bylo to již druhé hostování Prof. Jong Heo na Univerzitě Pardubice. O nových trendech v optice a generaci světelného záření v nekrystalických polovodičích a nových aplikačních možnostech těchto materiálů přednášel na téma „Rare-earth doped chalcogenide glasses for wideband fiber-optic amplifiers” již v roce 2002 během naší pořádané mezinárodní konference „13th

International Symposium on Non-oxide Glasses”.

Přednášky prof. Heo významně přispěly k rozvoji tvůrčích činností a projektů řešených na Fakultě chemicko-technologické, zejména katedry obecné a anorganické chemie, katedry polygrafie a fotofyziky, Výzkumného centra LC523 i Společné laboratoře chemie pevných látek Ústavu makromolekulární chemie AV ČR v.v.i. a Univerzity Pardubice. Profesor Jong Heo s námi spolupracuje nejen v pedagogice, ale i vědecky. V dubnu letošního zahájíme řešení společného tříletého mezinárodního projektu v rámci programu KONTAKT II. Optické vlastnosti nekrystalických materiálů pro aktivní generaci optických signálů jsou významné pro řadu současných i budoucích aplikací například ve fotovoltice i budoucích optických počítačích.

prof. Ing. Tomáš Wágner, CSc.

Katedra obecné a anorganické chemie FChT
odborný garant projektu TEAM CMV

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

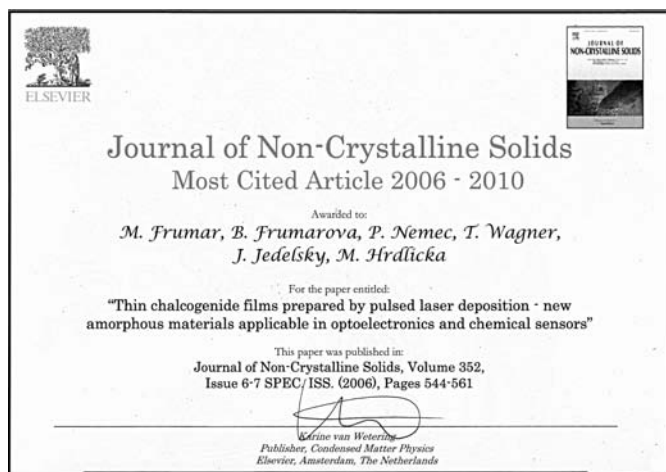
Ocenění pracovníků univerzity za nejvíce citovanou práci

V měsíci květnu tohoto roku obdrželi významné ocenění pracovníci Katedry obecné a anorganické chemie Fakulty chemicko-technologické, Společné laboratoře chemie pevných látek naší univerzity a Ústavu makromolekulární chemie AV ČR, v.v.i.

Autoři M. Frumar, B. Frumarová, P. Němec, T. Wágner, J. Jedelský a M. Hrdlička získali diplom a uznání od vydavatelství Elsevier za práci „Thin Chalcogenide Films Prepared by Pulsed Laser Deposition – New Amorphous Materials Applicable in Optoelectronics and Sensors”, JNCS 352 (2006) 544-61, nejvíce citovanou v období

2006 – 2010 v mezinárodním časopise Journal of Non-Crystalline Solids.

Časopis J. Non-Cryst. Solids „A journal on the chemical, electronic, optical and mechanical properties of glasses, amorphous semiconductors and metals, sol-gel materials, the liquid state of these solids and the processes by which they are formed”, vychází od roku 1968 a pokrývá oblast amorfních a sklovitých materiálů, jejich fyzikálních a chemických vlastností a možné aplikace. V posledních letech je výrazně věnován polovodivým chalkogenidovým sklům

a amorfním vrstvám, včetně tzv. „phase change memory materials“, které jsou již tradičně studovány na pardubickém pracovišti autorů, a to i v rámci evropského projektu. Jsou také významně využívány pro záznam informací v CD, DVD a Blu-ray discích a na speciálních discích pro archivaci (státní správa, vzácné tisky a umělecká díla, obrana, bezpečnost, osobní a jiná data, předpokládaná doba archivace až 3 000 let).

prof. Ing. Miloslav Frumar, DrSc.

Katedra obecné a anorganické chemie FChT
Centrum základního výzkumu „Perspektivní anorganické materiály“

Chemický jarmark uprostřed kampusu přilákal tisíc lidí

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

O tom, že věda a technika, a chemie obzvláště, nejsou nudné, se mohli všichni zájemci přesvědčit též ve středu 22. června v univerzitním kampusu v Pardubicích – Polabinách. Univerzita ve spolupráci s Českou chemickou společností a akciovou společností Unipetrol připravila na tento den populárně-naučný „happening“ plný her, zábavy a pokusů pod názvem Chemický jarmark uprostřed kampusu. Akce se uskutečnila od 9 do 16 hodin na tzv. akademickém náměstí před Fakultou chemicko-technologickou uprostřed univerzitního kampusu v Pardubicích – Polabinách. Navštívilo ji téměř tisíc návštěvníků nejrůznějšího věku.

Převážnou část návštěvníků tvořili děti z druhého stupně základních škol v Pardubickém kraji a studenti gymnázií a středních škol. Během dopoledne prošlo univerzitním kampusem asi 680 dětí, odpoledne se přišly podívat také rodiny s dětmi.

Podle profesora Tomáše Wágnera, garanta Chemického jarmarku, se akce vydařila. Chemický jarmark měl totiž představit vědu ve zcela novém světle. Děti i dospělí tak měli jedinečnou šanci vyzkoušet si nejrůznější pokusy vlastním zážitkem. Chemie, ale i fyzika či matematika patří v poslední době bohužel k těm méně oblíbeným oborům, mnohdy za to může pouhá neznalost toho, co tyto disciplíny vlastně obnášejí. Chemický jarmark tyto předsudky alespoň částečně vyvrátil.

Program jarmarku byl pestrý. Na dvaceti speciálních stáncích, které se představily na ploše akademického náměstí, našli návštěvníci nejrůznější chemické a fyzikální hrátky a pokusy nebo matematické hlavolamy. Tajnůstkáře jistě zaujal stánek zabývající se neviditelností předmětů nebo prezentace inkoustů pro účely utajení. Kdo se chtěl naopak dozvědět něco o vaření, nesměl si nechat ujít návštěvu molekulární gastronomie, kde byla k dostání zmrzlina s příchutí nealkoholického piva nebo čokoládový špíz.

Ve vnitřních prostorách Fakulty chemicko-technologické čekala návštěvníky naučná show populárního vědce britského původu Michaela Londesborougha. Se zajímavými pokusy se představil ve dvou blocích. Na programu se kromě FChT podílely i další fakulty univerzity – DFJP, FEI, FES, FZS, FR.

V rámci prezentace generálního partnera chemického jarmarku společnosti Unipetrol se návštěvníci jarmarku mohli osobně setkat

s automobilovým závodníkem Romanem Krestou, který do Pardubic zavítal i se svým závodním vozem. Hasičský sbor Parama na akci předvedl svůj pěnový hasící vůz a vysokozdviznou plošinu, díky které se mohl ne jeden zájemce podívat na univerzitní kampus z ptací perspektivy. Nechyběla zde ani automobilová cisterna společnosti Petrotrans a mobilní laboratoř pro testování paliv společnosti SGS. V rámci jarmarku do pardubického univerzitního kampusu zavítaly také další české střední a vysoké školy. Vlastní stanoviště zde měla Střední průmyslová škola chemická v Pardubicích, která představila své studijní obory. Vysoká škola chemicko-technologická v Praze přivezla program zaměřený na paliva a energie, Ostravská univerzita si pro návštěvníky jarmarku přichystala zkuševou střílnici,

Univerzita Palackého v Olomouci pro změnu věnovala svůj stánek chemické vegetaci.

Chemický jarmark se konal v rámci Mezinárodního roku chemie 2011 a v rámci projektu MŠMT IPN Podpora technických a přírodovědných oborů, v němž je Univerzita Pardubice regionálním koordinátorem pro Pardubický kraj. Tento projekt je spolufinancovaný Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Mediálním partnerem akce byl Český rozhlas Pardubice.

Mgr. Jana Hlavatá

*Oddělení propagace a vnějších vztahů UPA
autor fotografií: Ing. Tomáš Syrový, Ph.D., FChT*

Regionální a lokální síťová akademie Cisco

Dne 22. února se na Dopravní fakultě Jana Pernera uskutečnil odborný seminář „Regionální a lokální akademie Cisco Univerzity Pardubice“. Seminář zorganizovala Regionální síťová akademie Cisco (RCNA) Univerzity Pardubice, zřízená na Katedře informatiky v dopravě Dopravní fakulty Jana Pernera (DFJP). Na uspořádání semináře se podílely i lokální síťové akademie Cisco (LCNA), které jsou součástí RCNA na naší univerzitě.

Semináře se zúčastnili děkan DFJP prof. Ing. Bohumil Culek, CSc., a vedoucí katedry informatiky v dopravě (KID) doc. Ing. Josef Volek, CSc. Mezi účastníky semináře byli zástupci LCNA ze středních, vyšších a vysokých škol – SOŠ a VOŠ Gustava Habrmana Česká Třebová, SŠAK Hradec Králové, SPŠ Trutnov, SŠIS Dvůr Králové nad Labem, VOŠ a SPŠ Jičín, SPŠE a VOŠ Pardubice, SPŠ elektrotechniky a informačních technologií Dobruška, Fakulta informatiky a managementu (FIM) Univerzity Hradec Králové, domácí Fakulta elektrotechniky a informatiky (FEI) a Dopravní fakulta Jana Pernera. Po zahájení semináře vystoupil děkan DFJP, který ve svém zahajovacím proslovu rovněž ocenil to, že se podařilo úspěšně vyřešit problém, který vznikl po odchodu prof. Ing. Karla Šotka, CSc. (zakladatele RCNA při Univerzitě Pardubice) z DFJP na nově zřízenou Fakultu elektrotechniky a informatiky, a že i nadále pokračuje úzká spolupráce mezi RCNA/LCNA na DFJP a LCNA na FEI – lektoři z KID vypomáhají s výukou kurzů CCNA a CCNA Security na FEI a naopak FEI umožňuje přístup studentů DFJP do svých moderních síťových laboratoří.

V poněkud nostalgicky laděném příspěvku RNDr. František Machalík zavzpomínal na první kroky při vzniku regionální akademie a ně-

kterých lokálních akademií před deseti lety a připomněl nejdůležitější události z desetileté historie akademie.

V části semináře zaměřené na aktuální problémy lokálních akademií vystoupili zástupci jednotlivých LCNA. Ve svých prezentacích informovali účastníky semináře o činnosti svých akademií, zejména o dosavadních zkušenostech s výukou kurzů programu NetAcad a s jejich zařazením do studijních plánů studijních oborů na jejich škole. Informovali rovněž o tom, jaké používají studijní pomůcky (nad rámec oficiálních studijních materiálů v angličtině – kurikulí), jaké mají technické vybavení pro praktickou výuku a jak se jejich studenti zapojují do soutěže NAG – Network Academy Games. Z diskuse k této části semináře je možno vyzdvihnout zajímavý a podnětný diskusní příspěvek regionálního instruktora a jednoho ze zakladatelů regionální akademie Ing. Antonína Vaňka, CSc., ve kterém uvedl připomínky a další náměty k činnosti akademií.

V další části semináře si účastníci vyslechli dva příspěvky k aktuálnímu dění v komunitě Cisco akademií České republiky. V prvním z nich Ing. Agáta Bodnárová (LCNA při FIM Univerzita Hradec Králové) informovala o náplni a aktivitách nově založeného sdružení lektorů I-com-unity. Přednesla rovněž informace o přípravě výroční konference a vyzvala účastníky semináře k podávání námětů do programu konference. V dalším příspěvku Ondřej Šinták (LCNA při SŠAK, Hradec Králové) uvedl podrobnější propozice k blížícímu se termínu konání soutěže studentů NAG 2011. (Celostátní kolo soutěže jednotlivců se konalo 19. března, Roman Diviš, student FEI, obsadil pěkné 2. místo, Stanislav Zitta, student FEI, obsadil 6. místo – <http://www.netacad-games.cz/vysledky-souteze/ind-narodniho>,

v soutěži tříletých družstev se v první desítku umístila čtyři družstva z LCNA, která patří pod RCNA UPa – <http://www.netacad-games.cz/vysledky-souteze/hs3-narodni>.)

V posledním bloku semináře byly předneseny příspěvky zaměřené na aktuální problematiku jednotlivých kurzů vzdělávacího programu NetAcad. O kurzech IT Essentials referoval Milan Penc ze SŠAK Hradec Králové, o možnostech využití Packet Tracer Practice Skills Based Assessments (PT Practice SBAs) v kurzech CCNA Ondřej Šinták. S aktuálními změnami v kurzech CCNP a s možnostmi absolvování těchto kurzů obeznámil účastníky Ing. Vladimír Soběslav z FIM Univerzity Hradec Králové. O první zkušenosti s výukou kurzu CCNA Security se podělil Ing. Zdeněk Drvota.

Příspěvky přednesené na semináři jsou zpřístupněny na webové prezentaci: http://rcna.upce.cz/seminar_2011.

Z historie RCNA/LCNA

Na katedře informatiky v dopravě (KID) byla před deseti lety zřízena Regionální a Lokální síťová akademie Cisco (RCNA/LCNA), která v rámci celosvětově rozšířeného vzdělávacího programu Síťových akademií (NetAcad) umožňuje studentům absolvovat čtyřsemestrální kurz CCNA (Cisco Certified Network Associate), jehož cílem je výchova odborníků v oblasti návrhu, budování a správy počítačových sítí. Pro úspěšné zvládnutí studia mají studenti k dispozici multimediální studijní materiály v angličtině, takže teoretickou část výuky mohou absolvovat distanční formou. Praktická část výuky probíhá v laboratoři počítačových sítí na reálných zařízeních simulujících provoz v sítích s cílem získat praktické zkušenosti s instalací, konfigurací, správou a údržbou síťových prvků. Úspěšně ukončené studium je možné rozšířit o celosvětově akceptované certifikační zkoušky společnosti Cisco. Způsob výuky umožňuje individuální přístup studentů k osvojování znalostí, praktických zkušeností a podporuje jejich přípravu pro využití znalostí v praxi.

KID má výuku Cisco akademie plně integrován do výuky studijního oboru Aplikovaná informatika v dopravě. Ve studijním plánu 2. a 3. ročníku bakalářského stupně tohoto oboru je zařazen čtyřsemestrální předmět Počítačové sítě I. – IV., jehož výuka je postavena na studiu kurzů CCNA1–CCNA4 Exploration. Výuku CCNA mohou absolvovat i studenti jiných studijních oborů DFJP. Podobně do 1. ročníku magisterského stupně studia byl nově zařazen alternativní předmět Bezpečnost počítačových sítí. Náplň tohoto předmětu se shoduje s náplní jednosemestrálního kurzu CCNA Security, který je nově součástí kurzů Cisco akademie.

RCNA/LCNA na KID školí rovněž lektory z řad pedagogických pracovníků na lokálních akademiích, které pracují pod jejím metodickým vedením. Jedná se o lokální akademie (LCNA) na následujících školách: VOŠ a SOŠ Gustava Habrmana Česká Třebová, SPŠE a VOŠ Pardubice, Střední škola aplikované kybernetiky, s.r.o., Hra-

děkan DFJP prof. Ing. Bohumil Culek, CSc., při zahájení semináře

František Machalík v prezentaci zhodnotil desetiletou historii regionální akademie

proděkan pro vnitřní rozvoj a vnější vztahy FEI prof. Ing. Karel Šotek, CSc., v prezentaci zhodnotil činnost LCNA na FEI

dec Králové, SPŠE Dobruška, SPŠ a SOU Trutnov, SPŠ a VOŠ Jičín, FIM Univerzita Hradec Králové a FEI Univerzita Pardubice.

Přínosem činnosti RCNA/LCNA na naší univerzitě je především to, že absolvováním kurzů programu NetAcad získávají studenti vědomosti, které přispívají k jejich úspěšnému uplatnění v budoucím zaměstnání.

RNDr. František Machalík, kontaktní osoba (LMC) RCNA/LCNA UPa
Katedra informatiky v dopravě DFJP

O třech netradičních jarních přednáškách

Ve čtvrtek 31. března navštívil naši univerzitu na pozvání pardubické pobočky Jednoty českých matematiků a fyziků MUDr. Ing. Vítězslav Kříha, Ph.D., vedoucí Katedry fyziky FEL ČVUT v Praze, aby zde přednesl přednášku s názvem „DNA technologie“. Přednáška byla pořádána již tradičně ve spolupráci s Ústavem matematiky Fakulty ekonomicko-správní (FES) a Katedrou elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací

techniky (KEEZ) Dopravní fakulty Jana Pernera (DFJP).

V rámci přednášky se doktor Kříha věnoval především DNA (deoxyribonukleové kyselině). Hlavní funkcí této dvoušroubovice, složené ze dvou řetězců tzv. nukleotidů, je uchování genetické informace. DNA už dávno ale není předmětem zkoumání pouze v rámci molekulární biologie, pomalu proniká i do jiných vědních oborů. Po šesti dese-

tiletích odhalení struktury nukleových kyselin přináší výzkum nové aplikace, které se přesunuly z domény molekulární biologie do bouřlivě se rozvíjejících nanotechnologií. Doktor Kříha se ve své přednášce pokusil přiblížit budoucnost DNA v technologii a v medicíně např. při transportu protinádorových léků k rakovinným buňkám.

Další přednáška z cyklu pořádaného již výše zmíněnými subjekty se konala ve čtvr-

Ing. Karel Klatovský, Ph.D., při své přednášce

tek 21. dubna, kdy se na půdě naší univerzity hovořilo o jaderné havárii v japonské elektrárně ve Fukušimě a jejich dopadech na životní prostředí.

V pátek 11. března 2011 smetla severovýchod japonského ostrova Honšú desetimetrová vlna tsunami způsobená bezprecedentním zemětřesením o síle více než 9 stupňů Richterovy stupnice. Tato přírodní katastrofa spustila celý řetězec situací, které vyústily v havárii v jaderné elektrárně Fukušima.

Informace o havárii a radiační situaci se pokusil představit v kontextu znalostí o haváriích v Three Miles Island a v Černobylu sekretář české sítě jaderného vzdělávání CENEN – Czech Nuclear Education Network Ing. Karel Klatovský, Ph.D., z Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií Vysokého učení technického v Brně. Svou přednášku nazval „Současné poznatky o havárii v jaderné elektrárně Fukušima“.

Doktor Klatovský absolvoval ČVUT v Praze, kde jako akademický pracovník do roku 2010 přednášel fyziku jaderných reaktorů. Od roku 2011 vyučuje jadernou energetiku

na VUT v Brně a ve své odborné práci se zabývá transmutací vyhořelého jaderného paliva a fyzikálními výpočty aktivních zón jaderných reaktorů. V jaderné elektrárně Dukovany se pak zabývá optimalizací vnitřního palivového cyklu. Na půdě naší univerzity přednášel již podruhé v tomto školním roce.

Poslední přednáška, o které bych se chtěl stručně zmínit, proběhla ve čtvrtek 12. května.

Univerzita Pardubice se pod vedením předního českého logika vydala na cestu zpátky časem ke zrodu moderní logiky. S přednáškou právě na toto téma zavítal do Pardubic přední český analytický filosof a logik prof. RNDr. Jaroslav Peregrin, CSc.

Vystudoval matematiku a nyní působí ve Filozofickém ústavu Akademie věd ČR a přednáší na Filozofické fakultě Univerzity Hradec Králové. Kromě logiky se zabývá hlavně filosofií jazyka, sémantikou a analytickou filosofií.

Cesta k moderní logice započala pravděpodobně v roce 1879, kdy vydal význačný německý filosof a matematik Gottlob Frege svůj spis „Begriffsschrift“ (Pojmové písmo). V tomto spisu Frege navrhl cestu, jak reformovat přirozený jazyk, který je médiem naší argumentace, opodstatňování a dokazování (včetně matematického), do podoby přesně vymezené struktury, v jejímž rámci by bylo možné inventarizovat přípustné kroky důkazu.

Na Fregeho poznatky navázal David Hilbert, jenž usoudil, že když už máme strukturu, která vzešla z idealizace přirozeného jazyka, můžeme ji prozkoumat také z čistě matematického hlediska. A v jistém smyslu se můžeme pokusit převést i problém pravdivosti na problém určitého druhu výpočtu.

Hilbertův ambiciózní program narazil však na několik překážek. Tento tzv. Hilbertův program v roce 1931 vyvrátil Kurt Gödel prostřednictvím zásadního objevu dvou vět o neúplnosti axiomatických formálních systémů. Na uchopení sémantiky v rámci logické teorie pak usilovně pracoval Tarski, který tak víceméně završil vybudování toho, co je dnes vnímáno jako základní rámec moderní formální logiky.

Profesor Peregrin se zaměřil hlavně na zrod moderní logiky, která je geneticky spjata s přirozeným jazykem. Vztah matematické logiky k původní agendě logiky jakožto teorie argumentace, opodstatňování a dokazování však není zdaleka neproblematický.

Jaroslav Peregrin je také autorem několika studií publikovaných v českých a zahraničních odborných časopisech; mimo jiné je autorem také několika knih: Úvod do analytické filosofie (1992), Doing Worlds with Words (1995), Meaning and Structure (2001), Filosofie a jazyk (2003), Logika a logiky (2004), Kapitoly z analytické filosofie (2005), Filosofie pro normální lidi (2008) a spolu s V. Svobodou Od jazyka k logice (2009), Člověk a pravidla (2011).

Tímto bych naše krátké ohlédnutí za činností pardubické pobočky JČMF ukončil a chtěl bych poděkovat pravidelným návštěvníkům našich přednášek za jejich účast a všem, kteří by se k našim výpravám za poznáním chtěli přidat, doporučuji navštívit stránky <http://jcmf.upce.cz/index.html>, kde budeme zvat na další akce, které už v současné době připravujeme.

Ing. Dušan Čermák, Ph.D.,
jednatel pardubické pobočky JČMF
Katedra elektrotechniky, elektroniky
a zabezpečovací techniky v dopravě DFJP

Posluchači Fakulty ekonomicko-správní v parlamentu

Zcela výlučné postavení v systému veřejné správy zaujímá Parlament České republiky. Posluchači Fakulty ekonomicko-správní se s ním seznamují v několika přednášených předmětech. Zároveň mohou využívat obšírného zpravodajství sdělovacích prostředků o jednáních poslanecké sněmovny i senátu, rovněž tak o závěrech, které přijímají. Televizní záběry i početné snímky jim současně umožňují alespoň zvnějšku poznat prostředí, v němž se rozhoduje o osudech státu, stejně jako o podmínkách, v nichž se odvíjí život každého z nás. V poslední březnový den tohoto roku měli navíc studenti předmětu „Státní správa“ možnost sami si projít prostory, které až dosud znali pouze zprostředkovaně. S čím se setkali, to nám přibližují snímky studentky Petry Bednářové.

PhDr. Miloš Charbuský, CSc.
Ústav veřejné správy a práva FES

po zhlédnutí úvodního filmu v parlamentním Informačním centru museli všichni před vstupem do vlastních parlamentních prostor projít přísnou bezpečnostní prohlídkou

obr. 1 – všechny hlavní procházené prostory byly na čas prohlídky plně osvětleny – na snímku předsálí hlavního jednacího sálu

obr. 2 – někteří posluchači neodolali a usedli do lavic se jmenovkami jednotlivých poslanců a poslankyň

obr. 3 – není zcela běžné, aby širší veřejnost mohla projít pracovnou Ing. Aleny Páralové, ředitelky Kanceláře předsedkyně Poslanecké sněmovny

jen málokomu se také dostane příležitosti, aby mohl vstoupit do vskutku reprezentativního sálu, v němž jsou přijímáni nejvýznamnější hosté českého parlamentu

před odchodem z poslanecké sněmovny se posluchači seznámili s nejdůležitějšími dokumenty vývoje české státnosti

Guvernér České národní banky přednášel na univerzitě

Dne 17. května navštívil naší univerzitu nejvyšší představitel České národní banky guvernér Ing. Miroslav Singer, Ph.D.

Pan guvernér byl nejprve přijat prorektorkou pro vědu a tvůrčí činnost univerzity doc. Ing. Tatianou Molkovou, Ph.D. Setkání se dále účastnil ředitel pobočky České národní banky (ČNB) v Hradci Králové Ing. Václav Albrecht a Ing. Jan Černožský, Ph.D., jako organizátor návštěvy z Fakulty ekonomicko-správní. V přátelské diskusi se pan guvernér zajímal o aktuální situaci na univerzitě, o studijní obory na Fakultě ekonomicko-správní a o další rozvoj univerzity. Ostatní účastníci setkání naopak zajímaly aktuální problémy v provádění měnové politiky, jejímž nositelem je právě ČNB.

Hlavní součástí návštěvy pana guvernéra byla přednáška „Hospodářská krize, česká ekonomika a měnová politika ČNB“, která se konala v posluchárně A1 univerzitní auly v rámci předmětu Makroekonomie I. Pan guvernér uvedl posluchače – studenty, akademické pracovníky, další zaměstnance, ale i zástupce veřejnosti a tisku – do problematiky příčin a pravděpodobných důsledků krize, jejího vlivu nejen na českou ekonomiku, ale i na veřejné finance ostatních zemí Eurozóny. Dále, pomocí řady ekonomických dat, konkrétně diskutoval problémy České republiky. Zmínil se také o stavu českého

bankovního sektoru jako základního prvku finančních trhů a stavebního kamene každé tržní ekonomiky. Svoji přednášku zakončil prognózou hospodářsko-politických a měnově-politických indikátorů dle predikcí ČNB.

Přednášku nelze hodnotit jinak než jako přínosnou pro studenty a odbornou veřejnost, protože osobnost pana guvernéra je vysoce uznávána v odborných kruzích a zároveň jeho umění vysvětlovat

složitě problémy jasně a srozumitelně vede ke kvalitnějšímu chápání problémů měnové a hospodářské politiky. Na závěr ještě zmiňme, že další spolupráce s ČNB bude pokračovat – na podzim se připravuje další přednáška, tentokrát jednoho z víceguvernerů ČNB.

Ing. Jan Černohorský, Ph.D.
Ústav ekonomie FES

Fakulta ekonomicko-správní nabízí nový obor

Všichni zájemci o budoucí uplatnění ve finančním sektoru mohou nyní využít mimořádnou příležitost a přihlásit se do nového bakalářského studijního oboru „MANAGEMENT FINANČNÍCH RIZIK“, který byl v dubnu akreditován na Fakultě ekonomicko-správní.

Nový obor reaguje na značné zvýšení poptávky finančních institucí po specialistech, kteří ovládají široké spektrum kvantitativních přístupů vědecké analýzy pro řešení složitých rozhodovacích problémů v prostředí bank, pojišťoven a investičních společností.

Jedná se o poměrně náročné studium, jehož základem jsou matematické disciplíny. Na druhé straně budou mít absolventi reálnou naději na získání zajímavého a finančně oceněného zaměstnání.

Požadované teoretické znalosti zahrnují metody ekonomických a manažerských disciplin, matematiky, teorie pravděpodobnosti,

statistiky, stochastických procesů a finanční matematiky s důrazem na jejich aplikaci při řešení problémů finančního managementu. Absolventi získají i potřebné znalosti ze systémového inženýrství a informatiky, ze základů programování a rovněž schopnost využívání výpočetní techniky a profesionálního matematického i statistického softwaru. Ve studijních plánech je věnován prostor i výuce anglického jazyka, jehož znalost je nezbytná pro komunikaci ve finančním sektoru v zemích Evropské unie.

Po skončení bakalářského studia fakulta poskytuje možnost pokračovat v navazujícím magisterském studiu v oboru „Pojistné inženýrství“. Rovněž je pro akreditaci připraven návrh navazujícího magisterského studia „Management finančních rizik“.

Ivana Veselá
Informační a poradenské centrum FES

Ředitel Rádia Svobodná Evropa na univerzitě

Dne 18. června k nám na Fakultu filozofickou zavítal vzácný host Mgr. Pavel Pecháček. Stalo se tak na pozvání pana docenta Václava Vebera z ústavu historických věd a my studenti jsme tím měli vzácnou příležitost poznat osobně emeritního ředitele jedné z institucí světového významu – Rádia Svobodná Evropa a poslechnout si vzpomínky z jeho života. Mgr. Pecháček nám objasnil proces vzniku a vývoje této instituce a svůj výklad obohatil osobitými a mnohdy dramatickými, ale i úsměvnými historkami z jejího zákulisí. Vyprávění nám také odhalilo

okolnosti pohnutých let jeho mládí v komunistickou diktaturou ovládaném Československu a s tím spjatou osobou jeho otce Dr. Jaroslava Pecháčka, taktéž ředitele Svobodné Evropy v letech dřívějších. Závěr návštěvy byl posléze věnován diskusi, ve které pan Pecháček ochotně odpovídal na všechny zřídavé dotazy a jen utvrdil celkový velmi pozitivní dojem, který svou poučnou přednáškou v nás studentech zanechal.

Bc. Pavel Pithart
student navazujícího magisterského
studijního oboru Kulturní dějiny FF
foto S. Kolařík

Projekt „Religionistické a filosofické vzdělávací centrum“ dospěl k závěru

Ve spolupráci kateder religionistiky a filosofie probíhal v uplynulých dvou a půl letech na Fakultě filozofické společný projekt „Religionistické a filosofické vzdělávací centrum“ (reg. č. CZ.1.07/1.3.12/01.0007). Prostřednictvím Pardubického kraje byl spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Od ledna 2009 do konce června 2011 tak bylo víc jak deseti pracovníkům obou kateder umožněno spolupřevyvířet prostor, v jehož dimenzích své odborné znalosti a zkušenosti směřovali vně univerzi-

ty, především ke středoškolským učitelům, ale též pedagogům základních škol Pardubického kraje. Podpora výuky a zlepšení kvality v oblastech filosofie a religionistiky (v tomto prostředí pojeté jako solidní a objektivní informování o náboženstvích) byly smyslem celého projektu.

V tomto ohledu byla pozice obou disciplin odlišná. Filosofie jako taková je na středních školách, zvláště gymnáziích, běžně vyučována. Projekt proto usiloval o nabídnutí alternativy k tradičním „dějinám filosofie“ a jakousi změnu v přístupu, kdy je stěžejním cílem samotný rozvoj kritického myšlení. Oproti tomu religionistika náplní vzdělávacích programů v zásadě není, avšak obsahově se dotýká řady předmětů základy společenských věd počínaje a dějepiisem, zeměpisem nebo literaturou konče. Navíc v této oblasti si sami

účastníci projektu během seminářů stěžovali na nedostatek relevantních výukových a studijních materiálů, postupů a tipů.

Projekt byl veden paralelně ve dvou liniích – religionistické a filosofické a v jeho průběhu byly uskutečněny série vzdělávacích seminářů pro pedagogy, kteří v jejich rámci pravidelně navštěvovali naši univerzitu, ač mnozí dojížděli ze vzdálených míst Pardubického kraje. V závěrečné fázi projektu byly ve spolupráci se školským odborem kraje rozeslány na více než 320 škol v kraji v projektu vytvořené materiály, které učitelům pomohou v jejich samostudiu i přímo ve výuce. Patří sem kolektivní publikace *Základy religionistiky a Úvod do filosofie*, série filosofických a religionistických Pracovních listů a soubor pěti výukových DVD věnovaných hinduismu, buddhismu, judaismu, křesťanství a islámu. Tyto výstupy navíc odbor školství kraje uznal jako certifikované metodiky pro výuku na jím zřizovaných školách a doporučil je k využití, což tyto materiály reálně posouvá do školské praxe.

Poslední z aktivit směřovaných k odborné i laické veřejnosti byla konference konaná v prostorách univerzity dne 31. května pod názvem: „Znát, nebo neznat? Religionistika a filosofie ve vzdělávání“. Cílem konference bylo poukázat na pestrost možných přístupů i množství dalších témat, jimž se projekt z objektivních důvodů nemohl věnovat. Někteří z vystupujících proto využili této příležitosti a stručnou formou prezentovali témata, na něž v průběhu projektu nedošlo, a přesto je považují za důležitá nebo nějak zajímavá. O tom, že tomu tak skutečně bylo, koneckonců svědčí i slušná návštěvnost konference i závěrečná diskuse, kdy v čase probíhajících maturit našlo cestu do univerzitní auly množství účastníků, mezi nimi též budoucích odborníků z řad studentů obou kateder. Dopolední program věnovaný religionistice tematicky pokrýl příslušný obor především z hlediska jeho přítomnosti ve výuce na nižších stupních škol, kde, jak se ukázalo, mají náležitě podané a především nezaujaté informace své nezastupitelné místo. V odlehčeném tónu pak zazněl příspěvek režiséra výukových DVD, který se během práce pro projekt jako nereligionista setkával tváří v tvář s řadou

různých náboženských skupin naší společnosti a vtipně reflektoval odlišné zkušenosti s nimi a jejich přístupem k natáčení.

V průběhu polední přestávky, kdy se účastníci konference mohli občerstvit, také zhlédli asijský čajový obřad spojený s ochutnávkou tohoto tradičního nápoje, který provedla a komentovala studentka religionistiky Nela Neumannová.

Odpolední blok příspěvků se věnoval filosofii a jejímu pohledu na vzdělání, její pozici v něm a též poslání univerzity v současnosti. Vedle teoretických úvah směřujících naznačeným směrem došlo v některých příspěvcích i na praktické ukázky kritických, strukturovaných myšlenkových postupů, se kterými se běžně studenti na školách ve výuce nesetkávají.

Diskuse na závěr celodenního setkání dala prostor pracovníkům obou kateder i frekventantům projektu reflektovat jejich vzájemné dlouhodobé úsilí. Přes veškerou náročnost, kterou projekt kladl na obě strany, se shodli, že takováto snaha má smysl a že byl projekt prospěšný nejen pro samotné pedagogy, ale též jejich žáky a studenty na školách Pardubického kraje.

PhDr. Pavel Titz, Ph.D.

proděkan pro vývoj a evropskou integraci FF

Využití enzymu v restaurátorské praxi

Dr. František Makeš

Díky dotacím z evropských fondů je výuka na Fakultě restaurování nabita zajímavými kurzy a přednáškami se zahraniční účastí. Přednáší zde renomovaní lektori z celé Evropy. Příkladem je také kurz č. 7 „Využití enzymu v restaurátorské praxi“, který proběhl v termínu od 9. až 13. května v Zámeckém pivovaru v Litomyšli.

V předchozích měsících se zde konala řada zajímavých workshopů a přednášek, které vedli zahraniční lektori z celé Evropy. Cílem projektu „Restauroři pro evropskou praxi – Inovace bakalářského studijního programu Fakulty restaurování“ je zkvalitnění výuky a studijních plánů. V rámci tohoto projektu se také naši akademičtí pracovníci vydávají na zahraniční cesty, na kterých mimo jiné poznávají studijní plány a systémy výuky renomovaných univerzit. Díky těmto poznatkům pak mohou výuku obohatit o nové metody a techniky v oboru restaurování.

Kurz č. 7 „Využití enzymu v restaurátorské praxi“ je příkladem doplnění výuky o nové prvky a metody. Hlavním lektorem kurzu byl Dr. František Makeš, akademický malíř a restaurátor, autor revoluční restaurátorské metody na bázi enzymů. Dr. František Makeš je příkladem velkého, ale skromného člověka. Narodil se v roce 1931 ve Zlíně, kde později také studoval malbu. Na Akademii výtvarných umění v Praze absolvoval malbu u prof. Holého a restaurátorskou speciálku Bedřicha Slánského. Po studiích byl pozván do Švédska, aby restauroval obrazy ze zámku Skokloster napadené plísní. V rámci tohoto úkolu bylo třeba vyvinout novou účinnou metodu, což se podařilo v rámci doktorské práce při studiích biochemie na Univerzitě v Göteborgu. Jeho disertace o působení enzymatických pochodů (plísní) na umělecká díla vzbudila mezinárodní ohlas. Od roku 1968 žije a pracuje ve Švédsku. Díky jeho světovému věhlasu

a vysoce ceněné odbornosti se stal hlavním konzervátorem švédských královských sbírek na zámku Skokloster. Restauroval mimo jiné také tzv. Rudolfskou sbírku, která byla Švédů během třicetileté války odvezena z Čech. Restauroval řadu obrazů – kromě jiného i Arcimboldův portrét císaře Rudolfa II. Je autorem několika odborných prací o biochemických postupech při restaurování uměleckých děl a výrazně přispěl také k odhalování padělků uměleckých děl. Patent na enzymatickou konsolidaci věnoval České republice – Fakultě restaurování. Je nositelem nejvyššího vyznamenání švédského krále za záchranu evropského kulturního dědictví a laureátem ceny *Gratias Agit* za rok 2005.

Náplní tohoto kurzu byla snaha představit a přiblížit studentům i ostatním účastníkům (cca 150 osob) práci s enzymem a její rizika. Kurz zahrnoval velmi náročný pětidenní program složený z teoretických přednášek, včetně praktických ukázek. V úvodu kurzu vystoupil Dr. František Makeš s příspěvkem „Využití enzymů při restaurování malby“, ve kterém prezentoval své celoživotní zkušenosti. Druhá přednáška, kterou přednesla Mgr. art. Veronika Kopecká, nesla název „Využití enzymů v restaurátorské praxi“. Poté přednesl Dr. František Makeš přednášku na téma „Rozdíly mezi švédskou a českou restaurátorskou školou“, kde shrnul své pocity a zkušenosti z oboru. Odpoledne pak bylo věnováno praktickým ukázkám přípravy enzymatického roztoku a jeho užití na modelovém vzorku.

Druhý a třetí den následovaly příspěvky „Základy enzymologie“, „Struktura a funkce enzymů“, „Praktické využití enzymu v lékařství“, „Separace enzymu a jeho čištění“, které přednesl doc. Ing. Vojtěch Spiwok, Ph.D., tak, aby bylo možné pochopit celý proces. Přednáška „Chromatografické metody analýzy“, kterou přednesla Ing. Ilona Chlubnová, Ph.D., usnadnila cestu k pochopení prováděných analýz a metod užívaných k čištění a separaci enzymu. Odpolední program byl věnován diskusi nad konkrétními problémy, se kterými se studenti potýkají v rámci svých restaurátorských prací.

Čtvrtý den vystoupil doc. RNDr. Petr Skládal, CSc., s příspěvky „Enzymatická reakce“, „Praktické využití enzymů v biochemii“, které nám doplnily další část skládky do vědy zvané „enzymologie“. Velmi zajímavou přednášku o využití enzymologie pro jiné účely přednesl také Dr. František Makeš – „Využití enzymů k analýze obrazu – určení autorství obrazu“. V odpoledním bloku byl opět prostor pro ověření znalostí nabytých v teoretických přednáškách praktickým cvičením.

Poslední den kurzu byl věnován zejména úvahám o užití a spolehlivosti této metody a celkovému zhodnocení kurzu. Své příspěvky přednesl Ing. Ilona Chlubnová, Ph.D., – „Využití enzymů při restaurování nástěnné malby“ a děkan Fakulty restaurování naší univerzity Ing. Karol Bayer – „Pohled technologa na enzymatické metody“. Všichni účastníci se naučili pracovat s enzymatickým roztokem, gelem a pastou, které postupně aplikovali na různé povrchy (modelové vzorky) simulující reálné artefakty a jejich poškození (např. skartovaný materiál s mastnými skvrnami, kámen s přemalbami apod.). Tento kurz byl spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Mgr. art. Veronika Kopecká
vedoucí Ateliéru restaurování uměleckých děl na papíru FR

průběh kurzu, praktická cvičení na modelových vzorcích simulujících reálný artefakt

průběh kurzu, diskuse v ateliérech

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MŠMT
M. N. ŠTERŠTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Univerzita
Pardubice

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Čtrnáctý mezinárodní seminář o energetických materiálech

Ve dnech 13. až 15. dubna se konal v univerzitní aule v pořadí již 14. mezinárodní seminář „New Trends in Research of Energetic Materials” (NTREM, viz <http://www.ntrem.com>), který je stabilně zařazen do mezinárodního kalendáře světových akcí oboru.

Na letošní seminář bylo registrováno 225 zájemců z 26 států (z toho 63 z ČR) a zúčastnilo se 183 specialistů z 25 států, z toho 57 z ČR. Dominovali mladí němečtí, polští, ruští, angličtí a turečtí kolegové. Zejména skupina doktorandů profesora Thomase Klapötka z Ludwig-Maximilians-Universität (LMU) v Mnichově (celkem 16 studentů) již tradičně přispěla k vysoké odborné úrovni semináře. Mezinárodní vědecký výbor semináře pod předsednictvím Dr. Adama Cumminga (DSTL Fort Halstead, t. j. organizace britského ministerstva obrany) konstatoval, že seminář měl opět vysokou úroveň a byl velmi dobře připraven. Doporučil v tradici pokračovat s tím, že termín 15. semináře NTREM („Disposal and Green Energetic Materials”) byl stanoven na dny 18. až 20. dubna 2012. Tento výbor provedl také vyhodnocení prezentací mladých aktivních účastníků s následujícím výsledkem:

Ústní prezentace:

- cena:** Ahmed Elbeih, Jiří Pachmáň, Svatopluk Zeman, Waldemar A. Trzcziński, Zbýněk Akštein (Univerzita Pardubice + Wojskowa Akad. Techn., Warszawa + Explosia Pardubice): „Advanced Plastic Explosives Based on bicyclo-HMX Compared with Composition C4 and Semtex 10”.
- cena:** Sara Ceri, Manfred A. Bohn (Fraunhofer Inst. für Chemische Technologie, Pfinztal): „Ageing Behaviour of Rocket Propellants Formulations with ADN as Oxidizer”.
- cena:** David Millar, David Allan, Laura Cocker, Adam Cumming, Craig Henderson, Alexandra Mackay, Helen Maynard-Casely, Anna Muszkiewitz, Iain Oswald, Colin R. Pulman (University of Edinburgh): „Co-crystallisation of Energetic Materials: A Step Towards Tailored Munitions”.

Posterové prezentace:

- cena:** Thomas M. Klapötke, David G. Piercey (Ludwig-Maximilian Univ. of Munich): „A Highly Energetic Compounds Containing a Ten-Nitrogen Chain”.
- cena:** Ahmed Elbeih, Adéla Husárová, Svatopluk Zeman (Univerzita Pardubice): „Low Sensitive HNIW”.
- cena:** Dimitriy Khakimov, Marina Molchanova, Nina Makhova, Tatiana Pivina, Igor Ovchinnikov, Aleksandr Kulikov (Zelinskii Inst. of Organic Chemistry, RAS, Moscow): „The Puzzle of Diaminofuroxan”.

Úspěch doktoranda z ústavu energetických materiálů (ÚEnM) Ing. Ahmeda Elbeiha (školitel doc. Pavel Vávra, školitel specialista Dr. Jiří Pachmáň) nás velmi těší. Tento doktorand obdržel první cenu v ústní prezentaci již na minulém, 13. semináři NTREM a na 8th International Armament Conference v říjnu 2010 v polském Pułtusk byl jeho přednáška oceněna cenou Kazimierza Siemienowicza III. stupně (pro mladé vědce).

Výsledky ÚEnM prezentované na semináři vyvolaly zájem nejen přítomných odborníků, ale i zástupců zúčastněných firem, zejména francouzské společnosti SNPE, která uvažuje o spolupráci prostřednictvím firmy Explosia, a. s., Pardubice. V rámci semináře byla také konkretizována forma spolupráce ÚEnM s tureckou vědecko-výzkumnou organizací TÜBITAK.

Za několikaměsíční práci na přípravě 14. semináře NTREM a jeho hladký průběh bych rád poděkoval předsedovi organizačního výbo-

zleva: předseda mezinárodního vědeckého výboru semináře Dr. Adam Cumming z DSTL Fort Halstead, předsedající 2. sekce semináře Prof. Michel Lefebvre z Royal Military Academy v Bruselu a prof. Svatopluk Zeman sledující diskusi k odpřednášenému tématu

egyptský doktorand na ÚEnM Ing. Ahmed Elbeih převzal první cenu za ústní prezentaci od Dr. Adama Cumminga

doktorand ÚEnM Ing. Ahmed Elbeih s doktorandy University of Cambridge a University of Cranfield

ru NTREM Ing. Jiřímu Pachmáňovi, Ph.D., a členům tohoto výboru: Ing. Jakobovi Šelešovskému, Ph.D., Ing. Robertovi Matyášovi, Ph.D., a Ing. Marcele Jungové, Ph.D., odborným asistentům ÚEnM.

Vřelé díky také patří sponzorům semináře: složkám ozbrojených sil USA (Office of Naval Research Global; U. S. Army Forward Elemental Command-Atlantic, Res. Division; European Office of Aerospace Res. & Develop. of the USAF), společnosti Austin Detonator a In-dret Safety Systems ve Vsetíně, Explosii, a. s., Pardubice, STV Group Praha, OZM Research Hrochův Týnec a v neposlední míře také naši Fakultě chemicko-technologické.

prof. Ing. Svatopluk Zeman, DrSc., předseda semináře NTREM,
vedoucí Ústavu energetických materiálů FChT

ISIC16 – 16. mezinárodní sympozium o interkalačních sloučeninách

Ve dnech 22. až 27. května tohoto roku se konalo šestnácté mezinárodní sympozium o interkalačních sloučeninách („16th International Symposium on Intercalation Compounds” – ISIC16) pod záštitou rektora Univerzity Pardubice, ředitele Ústavu makromolekulární chemie AV ČR, v.v.i., a hejtmána Pardubického kraje. Toto sympozium se pořádá každé dva roky a je zaměřeno na chemii a fyziku interkalačních sloučenin, především grafitu, jílu, vrstevnatých podvojných hydroxidů a vrstevnatých oxidů. Sympozium představuje jedinečnou příležitost pro odborníky zabývající se studiem interkalačních sloučenin se sejit a podělit se o své názory na tuto oblast vědy.

Sympozium se zabývá tématem interkalačních sloučenin v nejširším slova smyslu. Interkalační sloučeniny jsou definovány jako látky, kde ve struktuře tzv. hostitele, většinou vrstevnatého, jsou umístěny jiné molekuly nebo ionty. Interkalační sloučeniny se využívají například v tzv. Li-ion sekundárních bateriích (akumulátorech), které jsou součástí každého mobilu nebo jiného přenosného elektronického zařízení, a nabíjení a vybíjení v těchto Li-ionových bateriích je v podstatě procesem interkalace a deinterkalace lithných iontů.

Poprvé se toto setkání chemiků a fyziků konalo v La Napoule ve Francii v roce 1977. Na začátku bylo těžiště sympozia zaměřeno na interkalační sloučeniny grafitu, které byly v sedmdesátých letech bouřlivě se rozvíjející oblastí. Tohoto zpočátku pouze francouzsko-amerického setkání se postupně účastnilo více vědců i z ostatních zemí a později, v roce 1983, se tyto konference staly oficiálně mezinárodními. V téže roce bylo rozhodnuto o tom, že sympozium bude pořádáno každé dva roky, a toto pravidlo je od té doby dodržováno. Název sympozia v té době byl „Mezinárodní sympozium o grafitových interkalačních sloučeninách” (International Symposium on Graphite Intercalation Compounds). Další krok v historii sympozia byl učiněn v roce 1989 v Berlíně, kdy bylo rozhodnuto do programu sympozia zahrnout i ostatní vrstevnaté sloučeniny, sloužící jako hostitelské materiály pro přípravu interkalačních sloučenin. Název byl poté změněn na „International Symposium on Intercalation Compounds”, a tento název se pro tato setkání používá dodnes. Sympozium bylo postupně organizováno v mnoha zemích Evropy, Ameriky a Asie. V letech 2007 a 2009 se konala setkání v Soulu v Koreji, respektive v Pekingu v Číně. Na pekingském setkání byla skupina zabývající se výzkumem interkalátů při společné laboratoři chemie pevných látek požádána, aby další sympozium bylo uspořádáno v České republice. V roce 2011 se tak konání sympozia vrátilo zpět do Evropy.

Šestnácté mezinárodní sympozium o interkalačních sloučeninách se uskutečnilo v kongresovém hotelu Jezerka v příjemném, lesnatém okolí Sečské přehrady. Počáteční obavy, že poměrně značná odlehlost tohoto místa od nejbližších velkých městských center odradí mnohé od návštěvy této akce, se naštěstí nepotvrdily a značný zájem účastníků z celého světa byl pro organizátory příjemným překvapením. Sympozia se účastnilo na dvě stě vědců zabývajících se interkalačními sloučeninami z celkem dvaceti zemí. Vedle vědců z Evropy a Ameriky téměř polovinu všech zúčastněných tvořili odborníci z východní Asie, především z Koreje, Japonska a Číny. Čtyřdenní program ISIC16 byl velmi nabitý: v jeho rámci bylo předneseno na 61 ústních sdělení rozdělených do dvanácti sekcí a během dvou večerů bylo prezentováno 175 posterových příspěvků. Devět špičkových odborníků bylo mezinárodním poradním výborem pozváno, aby seznámili účastníky sympozia se svou prací a s nejnově-

z debaty před zahájením sympozia, zleva: doc. Tatiana Molková, prorektorka pro vědu a tvůrčí činnost Univerzity Pardubice, Prof. Umberto Costantino z Univerzity v Perugii, Itálie, a doc. Vítězslav Zima, předseda Národního organizačního výboru ISIC16

z plenární přednášky Prof. Jin-Ho Choy (Korea) na téma „Barcode DNA Core@Inorganic Shell for Nano-forensics”

členové organizačního týmu sympozia

ším vývojem v oblastech jejich výzkumu. Součástí setkání byl i půldenní výlet do Kutné Hory spojený s banketem v prostorách Stře-dočeské galerie.

Asi čtvrtina příspěvků, jak přednášek, tak i posterů, byla věnována materiálům na bázi uhlíku, a to nejen grafitovým interkalátům, které představují tradiční náplň sympozia, ale i nově vzniklým materiálům jako jsou uhlíkové nanotrubičky a grafen. K dalším tématům zastoupeným na ISIC16 patřily interkalační sloučeniny na bázi podvojných vrstevnatých hydroxidů, jílu a oxidů. Mnoho příspěvků se věnovalo i studiu těchto sloučenin z teoretického hlediska a z hlediska jejich fyzikálních vlastností. Zájem vědecké veřejnosti o nanotechnologie

se odrazil i na tomto setkání – zhruba jedna šestina příspěvků se zabývala tímto aspektem interkalačních sloučenin. Silné zastoupení měly i příspěvky, v nichž byly interkalační materiály studovány z hlediska jejich využití v tvorbě a uchování energie. Dalším slibným aplikačním polem pro interkalační materiály prezentovaným na sympoziu jsou biotechnologie – tyto látky slouží například jako nosiče léčiv.

K úspěchu ISIC16, vedle přítomnosti vynikajících vědců zabývajících se studiem interkalačních sloučenin, přispěla i práce organizačního týmu ze Společné laboratoře chemie pevných látek Univerzity Pardubice a Ústavu makromolekulární chemie Akademie věd ČR, kte-

rý se obětavě věnoval práci na přípravě této akce a především na organizaci vlastního průběhu sympozia.

Setkávání odborníků v oblasti chemie a fyziky interkalačních sloučenin bude pokračovat i nadále a v současné době se připravuje další, již sedmnácté sympozium, které se bude konat opět za dva roky, tentokrát v Japonsku. Informace o tomto připravovaném setkání i bližší detaily o právě proběhlém ISIC16 lze nalézt na jeho webových stránkách <http://www.imc.cas.cz/sympo/isic16/>.

doc. Ing. Vítězslav Zima, CSc.,

*Společná laboratoř chemie pevných látek ÚMCh AV ČR, v.v.i.,
a Univerzity Pardubice*

Trendy v anorganické technologii 2011

účastníci konference „Trendy v anorganické technologii 2011“

Ve dnech 13. až 15. června proběhla na Fakultě chemicko-technologické konference „Trendy v anorganické technologii 2011“. Jednalo se o setkání pracovníků a studentů tří pracovišť z České a Slovenské republiky, která se zaměřují na výuku a výzkum v oboru Anorganická technologie. Kromě pořádající Katedry anorganické technologie (KANt) Fakulty chemicko-technologické je garantem vysokoškolské výuky tohoto oboru v České republice Ústav anorganické technologie VŠCHT v Praze, na Slovensku jím je Ústav anorganické chemie, technologie a materiálů na STU v Bratislavě. Kromě účastníků z těchto pracovišť byli přítomni i zástupci z průmyslové praxe, konkrétně z firmy FOSFA, a. s., Břeclav – Poštorná, se kterou KANt dlouhodobě spolupracuje při řešení výzkumných projektů. Bylo to v pořadí již třetí setkání pedagogů, vědeckých pracovníků a studentů doktorských programů zmíněných vysokých škol. První proběhlo v roce 2005 v Praze, další o tři roky později v Gabčíkovu. Cílem těchto pravidelných setkání je zvyšovat vzájemnou informovanost mezi akademickými pracovišti, udržovat a posilovat kontakty s průmyslovou praxí, prezentovat výsledky vědeckého bádání, kterých bylo dosaženo od posledního setkání, představit své plány pro nejbližší budoucnost, diskutovat otázky spojené s přípravou a uplatněním absolventů oboru a přispět tak k jeho dalšímu rozvoji. Celkově bylo v rámci konference prezentováno 13 ústních a 30 posterových sdělení. Kromě odborné části čekal na účastníky konference bohatý doprovodný program, který zahrnoval prohlídku laboratoří nového komplexu Fakulty chemicko-technologické a zre-

přednáška doc. Bohumila Bernauera z VŠCHT Praha

konstruovaných prostor katedry anorganické technologie v Doubravcích, návštěvu hradu Kunětická hora, projížďku na kolejkových bruslích či plavbu na výletní lodi. Celé setkání proběhlo ve velmi přátelském duchu a dle vyjádření účastníků splnilo jejich očekávání jak po odborné, tak organizační a společenské stránce. A tak se rozcházel s přáním pokračovat v tradici těchto konferencí a sejít se opět za tři roky v Praze.

Ing. Petr Košťál, Ph.D.

Katedra anorganické technologie FChT

Radioelektronika 2011

Ve dnech 19. až 20. dubna se v Brně konala 21. mezinárodní konference „Radioelektronika 2011“. Akce se konala v klidném prostředí hotelu Myslivna v Brně – Pisárkách. Konference „Radioelektronika 2011“ byla organizována českými a slovenskými technickými univerzitami (za Univerzitu Pardubice to byla Katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě Dopravní fakulty Jana Pernera a jedním z garantů byl prof. Schejbal) a česko-slovenskou sekcí organizace IEEE jako fórum pro prezentaci a sdílení idejí pokrývající všechny aspekty moderní sdělovací techniky a jejích aplikací v komunikacích, průmyslu, výzkumu, medicíně atd. Příspěvky na této konferenci budou zařazeny do databáze <http://ieeexplore.ieee.org/Xplore>, na které je téměř 3 milióny publikací a nyní je přístupná z univerzitní sítě, a lze předpokládat, že budou zařazeny do ISI Web of Science.

Po společné sekci s vyžádanými referáty pak probíhalo jednání ve čtyřech paralelních odborných sekcích, které lze stručně shrnout do čtyř oblastí radioelektroniky, a sice „Elektrické obvody a signály“, „Zpracování signálů a aplikace“, „Mikrovlny a antény“ a „Světelné vlny“. V technickém a programovém výboru byl za naši univerzitu Ing. Dušan Čermák, Ph.D., z Katedry elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě DFJP.

Přednáška pedagogů Katedry elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě Dopravní fakulty Jana Pernera doc. Dolečka, prof. Nováka, dr. Černého a prof. Schejbal „Experimental Research at Traction PMSMs“ zazněla v sekci „Elektromagnetická kompatibilita“ a přednáška prof. Schejbal „Hoghorn Improved Design“ zazněla v sekci „Rezonátory, baluny a trychtýře“.

Česká republika má tu čest organizovat v Praze v roce 2012 konferenci „EuCAP 2012“.

prof. Ing. Vladimír Schejbal, CSc.

*Katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky
v dopravě DFJP*

přednáška prof. Schejbal

jednání v sekcích

5. evropská konference o anténách a šíření EuCAP 2011

Po úspěchu předchozích konferencí o anténách a šíření (EuCAP) organizovala European Association on Antennas and Propagation (EurAAP) tuto konferenci již popáté. Konference se konala v Římě ve dnech 11. až 15. dubna v EUR Congressi. Konference EuCAP jsou tradičně zařazeny do Conference Proceedings Citation Index a příspěvky jsou tedy hodnoceny podle „Metodiky hodnocení výsledků výzkumu a vývoje“. EuCAP 2011 poskytuje ideální místo pro výměnu vědeckých a technických informací na akademické a průmyslové úrovni jak prezentacemi příspěvků, tak i výstavkami společností dodávajícími jednotlivé díly, měřicí techniku a software a technických exkursí (např. anténní systémy a vysílače Radia Vatikán nebo zařízení pro kosmické antény a satelity společnosti Thales Alenia Space).

Zhruba 1 000 příspěvků o anténách, šíření vln a měřicí technice bylo prezentováno ve formě prezentací čestných přednášejících IEEE, vyžádaných, svolaných, plenárních a plakátových sekcí. Mimo to byly pořádány workshopy a krátké kurzy jako součást konferen-

ce. Oprávněně lze prohlásit, že členové jednotlivých výborů a mnoho jednotlivců odvedlo skvělou práci při pořádání vynikající konference a k úspěchu přispělo i více než 1 000 účastníků konference. I když v týdnu konání „EuCAP 2011“ probíhal Týden kultury, většina účastníků měla program více než nabitý a prohlídek muzeí, monumentů a míst archeologických památek se účastnily spíše doprovodné osoby, které byly většinou z USA.

Z České republiky se zúčastnila konference řada účastníků. Za Univerzitu Pardubice to byli prof. Schejbal (Dopravní fakulta Jana Pernera) a doc. Fišer (Fakulta elektrotechniky a informatiky). Celkem měli 3 příspěvky: „Comparisons of Approximate and Exact Solutions for Forward Scattering“ (přednáška v plenární sekci), „Propagation over Terrain – Comparison of Method“ (plakátová sekce) a „FSO Link Attenuation Measurement and Modelling on Milesovka Hill“ (convened sekce). Díky svému přínosu má Česká republika tu čest organizovat „EuCAP 2012“ v Praze. Upoutávka na EuCAP 2012 v Praze (jeden ze stánků na výstavě a prezentace prof. Mazán-

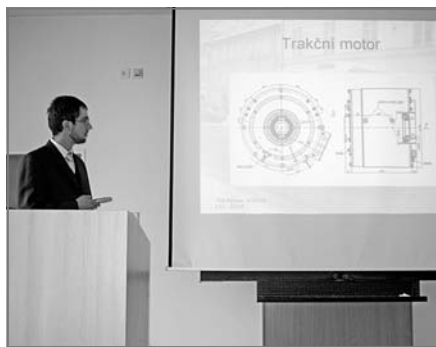

autor fotografie: Ing. L. Vrána

ka v závěru konference) byla vysoce hodnocena. Vzhledem k významu této konference a aby se netříštily síly organizátorů, bude se v České republice v roce 2012 konat konference Radioelektronika, kde se podílíme jako garant a spoluorganizátoři, s omezenou nabídkou sekcí (nebudou zařazeny sekce „Antény a mikrovlny“). Konference Radioelektronika a COMITE, které jsou tradičně zařazeny do Conference Proceedings Citation Index, se budou konat v Pardubicích v roce 2013 a je zřejmé, že hlavní zátěž při organizování případně na pracovníky Univerzity Pardubice.

prof. Ing. Vladimír Schejbal, CSc.,
Katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky
v dopravě DFJP,
doc. Ing. Ondřej Fišer, CSc.,
Katedra elektrotechniky FEI

Seminář Energeticky příznivá doprava

Dne 27. května se uskutečnil na Dopravní fakultě Jana Pernera odborný seminář na téma „Energeticky příznivá doprava“. Akce byla konána pod záštitou děkana DFJP prof. Ing. Bohumila Culka, CSc., který svým úvodním vystoupením přivítal účastníky akce. Pořadatelem a iniciátorem této akce byla katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě (KEEZ). Téma semináře vyplynulo ze současných trendů v oblasti energetiky dopravních prostředků. Seminář byl svým specifickým tématem, které kopíruje aktuální trendy nejen vývojových pracovišť, zaměřen hlavně na možnosti optimalizace spotřeb nových i stávajících dopravních prostředků, nejen v rámci jejich provozovatelů, ale i reálně uvažované alternativní způsoby napájení těchto dopravních prostředků. Důvodem, pro který provozovatelé o těchto možnostech uvažují, jsou hlavně ekonomické aspekty.

Semináře se zúčastnilo celkem 53 zástupců významných firem působících nejen v České republice. Dále se semináře zúčastnili i studenti DFJP, kteří tak měli možnost více se seznámit s aktuálními problémy a pohledy jednotlivých stran na prezentovanou problematiku.

Mezi zastoupenými firmami byly například: ŠKODA ELECTRIC, a. s., ŠKODA TRANSPORTATION, a. s., SIEMENS, s. r. o., CZ LOKO, a. s., ČEZ, a. s., SŽDC, s. o., VÚKV, a. s., Výzkumný ústav železniční, a. s. Pořadatel tímto ještě jednou děkuje všem přednášejícím za prezentované příspěvky a účastníkům za dotazy, které vedly k bohaté diskusi i mimo harmonogram semináře.

doc. Ing. Radovan Doleček, Ph.D.,
prof. Ing. Jaroslav Novák, CSc., Ing. Ondřej
Černý, Ph.D., Ing. Karel Dvořák, Ing. Ladislav
Mlynařík, Ing. Zdeněk Mašek,
Pavla Doležalová
Katedra elektrotechniky, elektroniky
a zabezpečovací techniky v dopravě DFJP

Od elementárních částic k pevným látkám

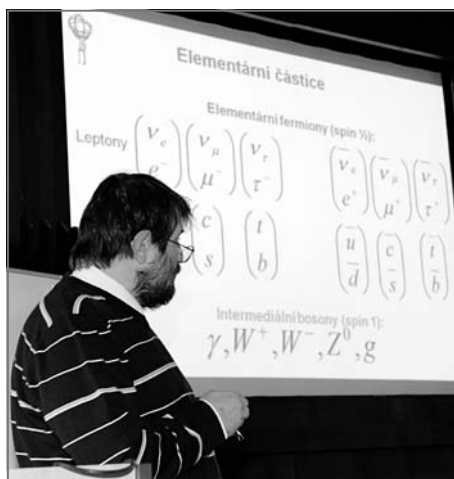

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ve středu 13. dubna se v kongresovém sále rektorátu uskutečnil fyzikální seminář, který univerzita připravila ve spolupráci s pardubickou pobočkou Jednoty českých matematiků a fyziků (JČMF) v rámci projektu IPN Podpora technických a přírodovědných oborů, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Program semináře tvořily přednášky tří významných českých fyziků: doc. RNDr. Ruperta Leitnera, DrSc., z Ústavu částicové a jaderné fyziky MFF UK, prof. RNDr. Petra Kul-

hánka, CSc., z Katedry fyziky FEL ČVUT a doc. RNDr. Štefana Zajace, CSc., z Katedry inženýrství pevných látek FJFI ČVUT.

Tematicky byl seminář orámován na jedné straně pohledem do nitra hmoty a na druhé straně přehledem makroskopických vlastností pevných látek, při jejichž popisu se uplatňují naše znalosti mikrosvěta. Pohled do světa elementárních částic zprostředkoval doc. Leitner, který spolupracuje na mezinárodním experimentu ATLAS, při němž jsou studovány srážky protonů s protony v obřím urychlovači Large Hadron Collider (LHC) Evropské organizace pro jaderný výzkum (CERN). Doc. Leitner podal stručný přehled současné experimentální fyziky elementárních částic a seznámil posluchače s experimenty probíhajícími na LHC. Svou pozornost pak věnoval experimentu ATLAS, mezi jehož cíle patří i potvrzení či vy-

zleva:
doc. Rupert Leitner
prof. Petr Kulhánek
doc. Štefan Zajac

vrácení existence Higgsova bosonu, hypotetické elementární částice, se kterou počítá tzv. standardní model fyzik částic a která hraje důležitou roli při vysvětlení původu hmotnosti ostatních částic.

Prof. Kulhánek navázal na doc. Leitnera přednáškou, v níž líčil podivné jevy odehrávající se v tajemném a pro nás cizím světě malých rozměrů. Odpověď na otázku, kde je hranice mikrosvětla a kde začíná náš důvěrně známý makrosvět, není překvapivě ani tolik záležitostí rozměrů jako věci interakce s okolím. Objekt se přestává chovat kvantově, pokud je v interakci s okolím, např. při určování jeho polohy. Existují experimenty prokazující kvantové chování i u velkých molekul, složených z tisíců protonů a neutronů.

Doc. Zajac, který v letech 1993 – 1996 a 2002 – 2010 vykonával funkci předsedy JČMF, zakončil program semináře přehledem úspěchů fyziky pevných látek ve 20. a v 21. století, z nichž mnohé byly

odměněny Nobelovou cenou za fyziku a některé doslova změnily svět, ve kterém žijeme. Mezi ně patří studium polovodičů a objev tranzistorového jevu nebo kvantově mechanické vysvětlení feromagnetismu a supravodivosti, jejíž vysokoteplotní forma je v současnosti intenzivně studována. Do této oblasti patří i objev grafenu, za který byla roku 2010 udělena Nobelova cena za fyziku.

Semináře se zúčastnila řada akademických pracovníků i studentů různých fakult naší univerzity i další zájemci. Seminář byl vítaným doplněním cyklu pravidelných přednášek o matematice, fyzice a příbuzných oborech, který univerzita pořádá ve spolupráci s JČMF už řadu let. K některým tématům, která byla v průběhu semináře zmíněna, se v rámci tohoto cyklu v budoucnu ještě vrátíme.

Mgr. Libor Koudela
Ústav matematiky FES

Regionální rozvoj mezi teorií a praxí II

Fakulta ekonomicko-správní naší univerzity a její ústav veřejné správy a práva spolu s občanským sdružením Civitas per Populi uspořádaly 2. června již 2. ročník cyklu odborných konferencí na téma „Regionální rozvoj mezi teorií a praxí“, tentokrát s podtextem „Regionální rozvoj a jak jej měřit“.

V dopoledním bloku zazněly přednášky na téma Nové poznatky v oblasti sledování regionálního rozvoje. Presentovány byly výsledky výzkumného projektu MMR WD-69-07-4 „Indikátory trvale udržitelného rozvoje jako nástroj sledování a snižování disparit v úrovni obyvatelstva jednotlivých regionů“. V rámci tohoto bloku pro-

mluvili pedagogové Fakulty ekonomicko-správní – doc. Ing. arch. Vladimíra Šilhánková, Ph.D., Mgr. Michael Pondělíček a Ing. Martin Maštálka, Ph.D., a další odborníci z praxe. Tématem byly především regionální disparity a možnosti jejich měření indikátory, např. Ing. Jana Vaďurová, Ph.D., prezentovala možnosti sledování indikátorů

prostřednictvím „internetového robota“ na www.indikatory.eu.

Odpolední blok s názvem „Šedá je teorie, zelený je strom života“ patřil prezentacím studentů a absolventů oboru Regionální rozvoj Fakulty ekonomicko-správní naší univerzity. Absolventi hovořili o svých zkušenostech z praxe, např. Ing. Zuzana Hepnerová (Magistrát města Liberce) o zkušenostech s pořizováním územního plánu Liberce, Ing. Jana Bačková (Úřad regionální rady regionu soudržnosti Střední Čechy) měla

přednášku na téma Mýty a fakta o hodnocení žádostí o dotaci z fondů Evropské unie či Ing. Soňa Zajícová (Šindlar, s. r. o., – Stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství) pohovořila na téma své každodenní práce – Protipovodňová ochrana – od záměru k realizaci.

Konference se zúčastnilo přes 50 lidí – odborníků z praxe např. z Centra evropského projektování, Českého statistického úřadu, Krajského úřadu Královéhradeckého kraje či z Magistrátu města Pardubice a dále ab-

solventi a studenti oboru Regionální rozvoj. Zejména pro studenty oboru Regionální rozvoj bylo přínosné setkat se se svými staršími kolegy a vyptat se na úskalí uplatnění v praxi. Pro nás pedagogy zase byla velmi zajímavá zpětná vazba o tom, jaké poznatky z naší výuky absolventi uplatnili či neuplatnili v praxi. Věřím, že tento druh setkávání je přínosem nejen pro studenty, absolventy, ale i pro pedagogy naší univerzity.

doc. Ing. arch. Vladimíra Šilhánková, Ph.D.,
Ústav veřejné správy a práva FES

Seminář v Drážďanech

V pátek 29. dubna se skupinka pěti studentů prvního ročníku oboru Německý jazyk pro hospodářskou praxi (NJHP) Fakulty filozofické zúčastnila jednodenního výjezdu na seminář s názvem „Deutsch als Fremd- und Zweitsprache“, neboli němčina jako cizí a druhý jazyk. Tak jako u jiných seminářů, na které studenti zmíněného oboru v prvním ročníku běžně vyjíždějí (zpravidla dvou až čtyřdenních), bylo cílem i tohoto, byť pouze jednodenního výjezdu, především zdokonalení jazykových dovedností studentů a získání určitých poznatků v oblasti česko-německých vztahů, respektive postavení německé kultury a jazyka ve světě, jak tomu bylo v tomto konkrétním případě.

Zajímavé je, že i přes převážně technické zaměření univerzity, které vyplývá již z jejího názvu, nabízí škola řadu oborů i v oblasti humanitních věd. A tak zde najdeme mj. například Fakultu filosofickou či Fakultu jazykových, literárních a kulturních věd, která zaštiťuje i již zmíněný obor, a navíc o ní můžeme říci, že patří k největším na univerzitě.

Zmíněný seminář, který je jedním ze základních předmětů oboru Němčina jako cizí jazyk, běžně označovaný německou zkratkou DaF, se skládá z přednášek konajících se pravidelně v pátek dopoledne a trvajících přibližně 2 hodiny. Garantem semináře je Dr. Ulrich Zeuner, působící na fakultě od jejího založení v roce 1993. Dr. Zeuner se studiem němčiny jakožto cizího jazyka zabývá již mnoho let. Ve svém semináři pojednává především o postavení němčiny ve světě. Na jeho přednášce tak zaznělo několik faktorů, ať již historických, politických či jiných, které ovlivnily nebo ovlivňují současné postavení němčiny a zejména její vytlačení z pozice světového jazyka. Dále se pak na semináři snažil nastínit klíčové kompetence a znalosti jak pro učitele, tak žáky cizích zemí, kteří se za-

TU Dresden

bývají výukou či studiem německého jazyka jakožto cizího, případně druhého jazyka, a jak mohou různé faktory mít různé vlivy na výuku a jak s nimi nejlépe nakládat. V tomto ohledu je tedy seminář pro studenty NJHP na naší univerzitě jistě přínosný.

Kromě zajímavé přednášky a nových poznatků navíc měli studenti možnost seznámit se se zázemím cizí univerzity, které poskytuje několik převážně historických budov prakticky v centru Drážďan, jen několik málo minut pěší chůze od hlavního nádraží. Kupříkladu budova, v níž se seminář pravidelně koná, zaujme již na první pohled přinejmenším kvůli své prosklené vížce s observatoří. Uvnitř se pak nabízejí prostorné, technicky dobře vybavené posluchárny s dobrou akustikou a velkou kapacitou, kam se bez obtíží vejde na 200 studentů.

David Reichel

student bakalářského oboru Německý jazyk pro hospodářskou praxi FF

VI. celostátní studentská vědecká konference

Dne 7. dubna se v aule Arnošta z Pardubic uskutečnila VI. celostátní studentská vědecká konference bakalářských a magisterských studijních oborů Všeobecná sestra, Porodní asistentka, Zdravotnický záchranář a Ošetřovatelství, pořádaná Fakultou zdravotnických studií (FZS). Konference se zúčastnilo více než 200 studentů FZS a dalších vysokých škol a 50 zdravotních sester z Pardubické krajské nemocnice, a. s., a ostatních zdravotnických zařízení. Profesní oborové unie zdravotnických pracovníků vydala souhlasné stanovisko se zařazením akce do kreditního systému v rámci celoživotního vzdělávání nelékařských pracovníků.

Konference se konala pod záštitou města Pardubic a Pardubického kraje a připadla shodou okolností na den, který je Světovou zdravot-

nickou organizací vyhlášen jako Světový den zdraví. Pozvání k účasti na konferenci přijali významní hosté: prorektor pro vnitřní záležitosti univerzity doc. Ing. Jiří Čákl, CSc., děkan FZS prof. MUDr. Arnošt Pelant, DrSc., náměstkyně ošetřovatelské péče Pardubické krajské nemocnice, a. s., Bc. Iva Kubátová, MSc., a vedoucí Oddělení vzdělávání Pardubické krajské nemocnice, a. s., Mgr. Alena Brdičková.

S prezentací vystoupilo 19 studentů z 8 univerzit z České republiky a jedné univerzity ze Slovenska. Jednalo se tedy nejen o studenty FZS, ale i o studenty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Ostravské univerzity v Ostravě, Univerzity Karlovy v Praze, Masarykovy univerzity v Brně, Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, Západočeské univerzity v Plzni, Slezské univerzity v Opavě a Prešovské

zleva: P. Caletka, Bc. K. Šindelová, V. Kukol, R. Chamerová, K. Marková

univerzity v Prešově. Fakultu zdravotnických studií reprezentovaly tři studentky z bakalářských studijních programů, Romana Chamerová, Kamila Marková a Soňa Pavýzová, a jedna studentka navazujícího magisterského studijního programu, Bc. Adéla Stehlíková. Tyto studentky se v soutěži pořádané v rámci 8. studentské vědecké konference, konané na FZS v březnu tohoto roku, umístily na předních místech.

Přednášky byly tematicky zaměřené na aktuální problematiku ošetrovatelství, porodní asistence a urgentní péče. Studenti měli možnost prezentovat výsledky výzkumu své závěrečné práce nejen před svými kolegy, ale i před odbornou veřejností.

Prezentace studentů hodnotila odborná komise. Předsedou komise byl prof. PhDr. Jiří Mareš, CSc., z Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové. Dalšími členy odborné komise byli Mgr. Miroslava Hromová ze Západočeské univerzity v Plzni, PhDr. Renata Zeleníková z Ostravské univerzity v Ostravě, doc. MUDr. Jaroslav Pilný, Ph.D., z Pardubického krajské nemocnice, a. s., a Mgr. Jana Škvrňáková, Ph.D., proděkanka Fakulty zdravotnických studií. Odborná komise hodnotila jednotlivé prezentace podle předem daných kritérií.

Na 1. místě bakalářských prací se umístil Václav Kukol ze Slezské univerzity v Opavě s prezentací „Role sestry při kardiopulmonální resuscitaci na JIP-ARO“, 2. místo obsadila Romana Chamerová s prezentací „Kvalita edukačních materiálů týkajících se CMP“ a na 3. místě se umístila Kamila Marková s prezentací „Autismus – komunikační metody“; obě studentky jsou z FZS. Z magisterských prezentací byla nejlépe ohodnocena Bc. Kateřina Šindelová z Ostravské univerzity v Ostravě s tématem „Komplexní hodnocení seniorů v léčebně dlouhodobě nemocných“.

Publikum ocenilo jako nejlepší práci příspěvek s názvem „Komparace systému specializačního vzdělávání a kompetencí sester v oboru anesteziologie a intenzivní péče v České republice, Slovenské republice a ve Spolkové republice Německo“, kterou prezentoval Petr Caletka z 2. Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

Prezentace všech zúčastněných studentů měly vysokou odbornou úroveň. Pro aktivní účastníky bylo jistě přínosem vyzkoušet si prezentaci a obhajobu své práce před odborným publikem a pro všechny zúčastněné pak možnost nasbírat nové zkušenosti, poznatky, informace, možnost diskutovat, srovnávat, hodnotit a získat důležitou zpětnou vazbu.

Poděkování patří všem členům realizačního týmu, studentům prvních ročníků bakalářských studijních oborů Fakulty zdravotnických studií, kteří dobrovolně pomohli s organizací konference, městu Pardubice a Pardubickému kraji za finanční podporu, odborné komisi za kvalitně odvedenou práci a v neposlední řadě všem aktivním účastníkům za jejich odvalu.

Ing. Eva Kynclová
Fakulta zdravotnických studií UPa

odborná komise

prorektor doc. Ing. Jiří Cakl, CSc., při zahájení

aktivní účastníci

zleva: V. Kukol, prof. MUDr. Arnošt Pellant, DrSc.

ICT rozvoj zaměstnanců UPa a podpora řízení vzdělávání

Už v lednovém čísle univerzitního zpravodaje byly k dispozici první informace o projektu ICT rozvoj zaměstnanců UPa a podpora řízení vzdělávání, který je financován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Od té doby řešení projektu postoupilo mílovými kroky vpřed a v současné době je možno vykázat faktické výsledky práce řešitelského týmu projektu.

Jedním z nejdůležitějších počátečních úkolů bylo vytvoření vhodných výukových prostor. Nová počítačová učebna je zřízena v přízemí budovy DB. Místnost nejprve prošla kompletní stavební rekonstrukcí a poté byla vybavena kvalitním novým nábytkem netradičně uspořádaným tak, aby byl poskytnut co největší možný osobní prostor školeným a zároveň dostatečný výhled na promítací plátno i výukovou keramickou tabuli. Samozřejmostí je zabudovaná audiovizuální technika.

Nová učebna byla slavnostně otevřena ve středu 18. května za účasti prorektora pro vnitřní záležitosti doc. Cakla. V rámci zahájení byly otestovány instalované počítače, způsoby přihlašování uživatelů apod. Každý z účastníků otevření zároveň přiložil svoji ruku k dílu a pomohl plnit požadavky projektů na označení předmětů příslušnými logy. Hned následující den již úspěšně proběhl první kurz.

Neméně důležitým cílem projektu bylo vytvoření aplikace, která umožňuje řízení vzdělávání zaměstnanců a je integrována do prostředí IS UPa. I tento úkol je již splněn a na intranetových stránkách je každému zaměstnanci přístupný odkaz „Portál vzdělávání“. Řešitelský tým projektu věří, že logo se stane známým a příslušná webová adresa často používaným intranetovým odkazem.

V aplikaci je zveřejněn přehled veškerých vypsáných kurzů a jejich termínů. Je zde tedy uveden jak název kurzu, tak i konkrétní datum,

čas a místo konání kurzu. Prostřednictvím aplikace Portál vzdělávání je možné se na kurz přihlásit a v případě potřeby i odhlásit. Je zde zveřejněn podrobný popis obsahu kurzu i školitel. Na tomto místě je také možné najít zveřejněné prezentace z kurzů, popř. školící materiály. Nedílnou součástí každého termínu kurzu je fotogalerie z jeho vlastního průběhu. Každému absolventovi kurzu je vystaven certifikát. Zmíněná aplikace zajišťuje jak podporu fotogalerie, tak i generování certifikátů. Další významnou funkcí je možnost hromadného rozesílání e-mailů účastníkům kurzu. Každý účastník je po ukončení kurzu e-mailem požádán o vyplnění krátkého dotazníku a má možnost napsat svoje konkrétní připomínky k proběhlému kurzu. Díky výsledkům z tohoto časově nenáročného a plně elektronického průzkumu může realizační tým projektu pružně reagovat na připomínky účastníků kurzů a pracovat tak na vylepšování kvality kurzů ve prospěch zaměstnanců naší univerzity. První kurzy tohoto projektu začaly reálně probíhat v polovině měsíce května. Tyto kurzy převážně souvisely s obdobím vzdělávání nazvanou „Elektronické informační zdroje“. Školiteli těchto kurzů jsou odborně zdatné a zkušené pracovnice univerzitní knihovny, specialisté z řad zaměstnanců i odborníci z řad externí školitelů. V nastávajícím prázdninovém čase realizační tým rozhodně neholdá odpočívat, naopak se soustředí na zapracování všech nových námětů, které vzešly z proběhlých kurzů. Dále bude intenzivně pracovat na průběhu a zdárném dokončení výběrového řízení na poskytovatele ICT vzdělávání pro příští tři roky. Naším cílem je vypsát termíny nejžádanějších kurzů zaměřených na produkty balíku Microsoft Office v měsíci září.

Na všechny účastníky kurzů se těší celý realizační tým projektu ICT vzdělávání.

*Ing. Dana Chvojková, metodik ICT vzdělávání,
Oddělení podpory informačních systémů,
Informační centrum UPa*

obr. 1 – prorektor doc. Cakl otvírá novou učebnu
obr. 2 – netradiční uspořádání učebny DB – EDU
obr. 3 – přednášející Ing. Blanka Jankovská, kurz „RefWorks“

Svět knihy Praha 2011

Ve dnech 12. až 15. května se konal v Průmyslovém paláci na Výstavišti Praha v Holešovicích 17. mezinárodní knižní veletrh a literární festival „Svět knihy Praha 2011“. Univerzita Pardubice se veletrhu opět účastnila prostřednictvím společného veletržního stánku, letos s dalšími 11 českými vysokými školami. Stánek byl umístěn na stejném místě jako loni, v pravém křídle Průmyslového paláce. Na ploše 52,5 m² byly vystaveny stovky titulů, ze kterých si návštěvníci mohli udělat představu o množství vydávaných titulů, rozmanitosti oborů a vědních témat, které vysoké školy prostřednictvím svých publikací zpřístupňují veřejnosti. Zájemci o koupi vystavených publikací většinou neodcházeli s prázdnou, mnoho titulů bylo k dispozici prostřednictvím společného prodejního pultu.

Vysoké školy vystavovaly na veletrhu jen zlomek své produkce. Naše univerzita disponuje stovkami vydaných titulů, nebylo lehké vybrat reprezentativních cca 65 „vzorků“ se zastoupením všech našich sedmi fakult. Největší zájem byl opět o publikace Fakulty filozofické, ale také o knihy Doprávní fakulty Jana Pernera a Institutu Jana Pernera.

Příjemným zpestřením byly návštěvy absolventů naší univerzity, kteří vzpomínali na své studentské působení v Pardubicích a se zájmem vyzvídali, co je na univerzitě nového. Naše balónková výzdoba byla častým objektem nejen profesionálních fotografů, ale také těch nejmenších návštěvníků našeho stánku. Poslední den veletrhu již nešlo si nevšimnout jejich očí a balónky skončily v jejich rukou.

univerzita na veletrhu Svět knihy Praha 2011

Účast univerzity na veletrhu byla přínosná nejen desítkami prodaných publikací. Současně se svou knižní produkcí se zde univerzita prezentovala prostřednictvím propagačních brožurek také jako vzdělávací instituce, která nabízí bakalářské, magisterské i doktorské studium v mnoha vědních oborech.

*Ing. Ivo Holava
vedoucí Vydavatelství UPa*

Výstava zahraniční odborné literatury na univerzitě

Od úterý 7. června až do pátku 10. června se konala v zasedací místnosti děkanátu Fakulty chemicko-technologické (FChT) již tradiční výstava pořádaná univerzitní knihovnou ve spolupráci s knihkupectvím Malé centrum v Brně a Bratislavě. Tradice této výstavy začala v roce 2000, letos tedy proběhl již dvanáctý ročník. Během uplynulých dvanácti let měli zaměstnanci a studenti univerzity, ale i odborná veřejnost možnost seznámit se s nejnovější produkcí renomovaných světových vydavatelství. Počet vystavených titulů za uplynulých dvanáct let dosáhl úctyhodného počtu více než 130 tisíc.

Letos bylo prezentováno 1 288 titulů v celkové hodnotě přes 4 miliony Kč z vydavatelství Butterworth-Heinemann, Cambridge University Press, CRC Press, Elsevier, Lippincott Williams and Wilkins, Marcel Dekker, McGraw-Hill, Oxford University Press, Pearson, Routledge, Royal Society of Chemistry, Springer Verlag, Taylor and Francis, Thieme Verlag, Walter de Gruyter, Wiley-Blackwell a World Scientific. Vystavena byla řada nejnovějších monografií, vysokoškolských učebnic a referenčních děl. Z nejzajímavějších novin je možno uvést několik významných encyklopedií, např. čtrnáctisvazkovou Comprehensive Toxicology a pětisvazkovou Compre-

hensive Nanoscience and Nanotechnology z nakladatelství Elsevier nebo desatisvazkový set Nanomaterials for the Life Sciences z nakladatelství Wiley-Blackwell. Všechna tato zásadní díla a mnoho dalších titulů bylo univerzitní knihovnou nebo přímo Fakultou chemicko-technologickou zakoupeno.

K financování byly využity především prostředky z výzkumných záměrů FChT a z projektů realizovaných v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, který je v letech 2007 až 2013 jedním ze tří programů financovaných v ČR z Evropského sociálního fondu. Celkem byly pro univerzitu zakoupeny knihy v hodnotě přesahující 700 tisíc Kč.

Přestože se stále více hovoří o nastupující éře elektronických knih a tržby zahraničních internetových knihkupectví, ale i vydavatelů odborné literatury, kteří zpřístupňují své tituly online, to potvrzují, stále existuje řada lidí, kteří raději sáhnou po pěkně vypravené a vonící papírové knize. Doufejme tedy, že papírová kniha přežije nástup digitalizace stejně jako přežila před érou internetu nástup filmu, rozhlasu a televize.

*Mgr. Iva Prochásková
vedoucí Univerzitní knihovny UPa*

Ocenění ve studentské soutěži o nejlepší diplomovou práci z dopravních oborů zamířilo do Pardubic

Ve čtvrtek 9. června v podvečer proběhlo v Betlémské kapli v Praze slavnostní vyhlášení studentské soutěže „O nejlepší diplomovou práci z oboru Doprava a Dopravní stavitelství“ za rok 2010, která byla součástí celostátní soutěže „Česká dopravní stavba & technologie“.

Na studentskou Cenu rektora Univerzity Pardubice byl navržen devíti člennou odbornou komisí v kategorii A (dopravní infrastruktura) Ing. Vladimír Suchánek, student doktorského studijního oboru Dopravní prostředky a infrastruktura Dopravní fakulty Jana Pernera.

Cílem soutěže bylo prezentovat a propagovat nejlepší dopravní stavby a technologie pro dopravu realizované na území ČR se záměrem podpořit zájem o studium technických oborů v České republice na vysokých školách. Na letošní ročník bylo přihlášeno rekordních 38 bakalářských a diplomových prací.

Odborná porota, která se skládala z předních odborníků na dopravu a dopravní stavitelství a zástupců z řad patronů soutěže, vybrala a doporučila práci Ing. Vladimíra Suchánka s názvem „Rekonstrukce křižovatky ulic Hradecká – Sukova třída – nábřeží Závodu míru v Pardubicích“ na Cenu rektora Univerzity Pardubice. V loňském

roce již získal Ing. Suchánek za svoji práci Studentskou cenu rektora II. stupně Univerzity Pardubice.

Soutěžní kategorie byly tyto:

A) dopravní infrastruktura

1. silniční (silnice, dálnice, městské komunikace a cyklostezky včetně mostů tunelů a dalších inženýrských staveb)
2. drážní (železniční, metro, tramvajová a lanová včetně mostů, tunelů a dalších inženýrských staveb)
3. ostatní (vodní, letecká a jinde neuvedená)

B) telematické systémy

C) dopravní prostředky

D) management, technologie a ekonomika dopravy

Studentskou cenu, která je spojena i s finanční odměnou, převzal Ing. Vladimír Suchánek ve čtvrtek 9. června na slavnostním vyhlášení v Betlémské kapli za přítomnosti prorektorů pro vědu a tvůrčí činnost univerzity doc. Ing. Tatiány Molkové, Ph.D.

Tato studentská soutěž byla vypsána již druhým rokem a svým jménem ji zařadili rektorů Českého vysokého učení technického v Praze, Vysokého učení technického v Brně, Vysoké školy báňské – Technické univerzity v Ostravě a Univerzity Pardubice. Organizátorem této celostátní soutěže je TOP EXPO CZ.

(topo)

Ocenění Učené společnosti ČR míří do Pardubic

Učená společnost České republiky udělovala v pondělí 16. května významná ocenění – Cena za vynikající vědecké výsledky v kategorii „středoškolský student“ putuje na Střední průmyslovou školu chemickou v Pardubicích, jejíž studentka Diana Marková zpracovala svoji práci v laboratořích Fakulty chemicko-technologické naší univerzity. (pod vedením autorky příspěvku – pozn. redakce)

V pondělí 16. května se uskutečnil první den XVII. valného shromáždění Učené společnosti České republiky, jehož program byl ve Velké aule pražského Karolina otevřen i pozvaným hostům. Tento den se nesl ve slavnostním duchu, neboť se udělovala významná ocenění – kromě Medailí Učené společnosti ČR i Ceny za vynikající

vědecké výsledky v kategoriích vědecký pracovník, mladý vědecký pracovník, středoškolský student a Ceny pro pedagogy. Ceny předával oceněným předseda Učené společnosti ČR prof. Václav Pačes.

V třetí kategorii bylo oceněno 10 mladých vědců – středoškoláků, kteří převzali ceny za výzkum, jemuž se věnují. Jednou z oceněných byla Diana Marková ze Střední průmyslové školy chemické v Pardubicích, která zpracovala studii „Pigmenty na bázi CeO₂“. Diana Marková je studentkou třetího ročníku a ve svém volném čase se věnovala syntéze a hodnocení pigmentově aplikačních vlastností uvedených sloučenin, které by mohly najít praktické využití jako pigmenty v žádaných oranžových odstínech s vysokou termickou stabilitou. Praktickou část své práce studentka prováděla v laboratořích Katedry anorganické technologie Fakulty chemicko-technologické naší univerzity. Diana musela nastudovat nejen nové teoretické znalosti, ale také musela zvládnout řadu aplikačních metod, které jsou nezbytné pro získání potřebných výsledků a následné sepsání odborné práce.

Uvedené ocenění, které v tomto roce míří do Pardubic, je skvělou reprezentací nejen SPŠCh v Pardubicích, ale také Fakulty chemicko-technologické a současně je výborným příkladem spolupráce mezi střední školou a univerzitou. Právě díky objevování a výchově mladých vědeckých talentů lze přilákat také další zájemce, kteří se pak v dospělosti dokážou prosadit jako úspěšní badatelé, mnohdy na světové úrovni.

prof. Ing. Petra Šulcová, Ph.D.
Katedra anorganické technologie FChT

Staň se na den studentem Fakulty chemicko-technologické

Bezmála 150 studentů z deseti středních a dvou základních škol se v úterý 14. června zúčastnilo akce „Staň se na den naším studentem“, pořádané Fakultou chemicko-technologickou (FChT) k příležitosti Mezinárodního roku chemie 2011.

Do akce se zapojilo šest kateder, čtyři ústavy a společná laboratoř, které pro studenty připravily pestrý program zahrnující přednášky na nejrůznější témata, reálná laboratorní cvičení, ale také návštěvu knihovny a menzy.

Studenti si před příchodem mohli ke „studiu“ vybrat libovolné pracoviště, na kterém poté svůj den strávili. Úvodní přednášku pro všechny zúčastněné vedl prof. Petr Kalenda, proděkan pro pedagogiku, který tento den komentoval slovy: „*Studenti a studentky, kteří se do projektu zapojí, získají jedinečnou možnost poznat studium na Fakultě chemicko-technologické na vlastní kůži. Zároveň doufáme, že v budoucnu při rozhodování, na které vysoké škole chcete pokračovat ve svém vzdělávání, převáží pozitivní zkušenosti z jednodenního studia a že mnohé z vás, jednodenních studentů uvítáme ve svých řadách i po maturitě.*“ Pak tento den pokračoval na jednotlivých pracovištích.

Nejvíce studentů (71) se přihlásilo na **katedru biologických a biochemických věd**, která nabídla hned šest studijních okruhů s názvy: „Klinická biochemie“, „Klinická mikrobiologie“, „Obecná mikrobiologie a mikrobiologie potravin“, „Obecná biochemie“ a „Fyziologie“ a „Biologie“. Ing. Dagmar Holubcová, garantka posledního tématu, říká: „*Pokud mohu hovořit za sebe, a především za biologii a fyziologii, tak studenti byli moc rádi a opravdu dělali praktické úlohy, především v mikroskopii.*“ A proč zrovna biologie? „*Je to perspektivní obor,*“ říká Ondřej Vacek z Gymnázia Aloise Jiráska v Litomyšli – mimo jiné i úspěšný reprezentant na Festivalu vědy a techniky v Pardubickém kraji, jehož je Univerzita Pardubice partnerem.

Druhý největší zájem byl o **ústav aplikované fyziky a matematiky**, kde se studenti seznámili zejména s vybranými optickými jevy a vybranými metodami charakterizace polovodičů. Jan Hrabovský z Gymnázia Josefa Ressela v Chrudimi nám napsal: „*Akce mě zaujala a překvapila dobrou organizací celého projektu, kterýžto zapojil studenty do všech částí vysokoškolského studia a umožnil jim tak co nejlépe nastínit atmosféru na FChT. Pokud akce bude pokračovat další*

mi ročníky, jistě ji doporučím všem známým, kteří budou uvažovat o studiu oborů zde vyučovaných.“ Jiří Ryzner ze Střední průmyslové školy elektrotechnické v Pardubicích – úspěšný reprezentant na Festivalu vědy a techniky – dodává: „*Mohl jsem získat přehled, jak se vyučuje na FChT, také jsem si vyzkoušel řadu úloh z fyziky, které studenti měří a plní. Akci bych určitě doporučil ostatním, neboť se zde mohou dozvědět spoustu věcí.*“

Katedra analytické chemie nabídla studentům možnost vyzkoušet si oblast analýzy potravin, konkrétně stanovení vybraných parametrů pro stanovení kvality ovocných šťáv. Stanovení refraktometrické sušiny, titrační stanovení kyselosti. Dále pak stanovení obsahu vody v potravinách s využitím analyzátoru vlhkosti.

Na **katedře obecné a anorganické chemie** to bylo seznámení se s různými metodami přípravy tenkých vrstev speciálních anorganických skel a s jejich optickými vlastnostmi, jejich měřením a vyhodnocováním. Toto pracoviště navštívil i jeden z nejmladších účastníků – Martin Kloz ze ZŠ Prodloužená Pardubice: „*Určitě bych tuto akci doporučil svým vrstevníkům. Organizace byla výborná, stejně jako lektori a já doufám, že se bude konat i příští rok. Moc mě bavila.*“ Martin je také úspěšným reprezentantem na zmiňovaném Festivalu vědy a techniky.

S keramickými pigmenty byli seznámeni studenti, kteří si k návštěvě vybrali **katedru anorganické technologie**. Zde zejména laboratorní práce sestávala z přípravy anorganického pigmentu, měření velikosti částic pigmentů a stanovení jejich pigmentově aplikačních vlastností. Nakonec si studenti zhotovili vlastní glazovanou keramiku. Ve **Společné laboratoři chemie pevných látek** Ústavu makromolekulární chemie AV ČR, v. v. i., a UPa si studenti zase mohli vybrat mezi tématy jako: „Termoanalytické metody ke studiu entalpických změn materiálů“, „Digitální holografická mikroskopie a mikroskopie atomárních sil“ a „Prášková RTG difrakce pro studium krystalové struktury pevných látek.“ Jiří Sokol z Gymnázia Aloise Jiráska v Litomyšli – úspěšný účastník Středoškolské odborné činnosti (SOČ) – hodnotí: „*Akce se mi vcelku líbila. Jsem rád, že jsem se jí mohl zúčastnit. Rozhodně se jednalo o velmi pěkný exkurz do světa reálného akademického pracoviště, které běžný středoškolák nevidí každý den. Za velký klad považuji možnost být v přímém osobním kontaktu s příslušným lektorem na vlastním*

pracovišti, a to v relativně malé skupině, kde lektor přímo ilustruje svůj výklad. Po organizační i obsahové stránce tedy za jedna!”

Na **ústavu energetických materiálů** byly pro studenty připraveny a zcitlivěny emulzní průmyslové trhaviny na bázi dusičnanů. „Účastníci akce se aktivně podíleli na přípravách, zapojovali své nebývalé široké znalosti. Byli seznámeni se základními pojmy z oblasti teorie a technologie výbušin a třaskavin a zároveň s některými klasickými trhavinami, jako je trinitrotoluen, Semtex IA a hexogen. Po přípravách trhavin a náloží byli stručně seznámeni se základními postupy střelmistra. Počín náloží byl realizován standardní rozbuškou č. 8 a 20g Semtexu IA. Účastníci byli s rozsahem akce evidentně spokojeni,” říká Ing. Ondřej Němec, garant tohoto tématu.

S velmi zajímavou problematikou se studenty seznámili na **katedře fyzikální chemie**, kde se využívá optický mikroskop ve spojení s obrazovou analýzou. Studenti zde měli možnost vizuálně pozorovat jevy, které mají velký technologický význam, a přitom stále ještě umožňují nalézat nové a dříve neznámé poznatky. „Líbil se mi přístup školitele,”

říká David Černý z Gymnázia Mozartova, Pardubice.

Syntézy základních organických sloučenin typu nitrolátek, karboxylových kyselin či jednoduchých heterocyklických sloučenin a body tání získaných produktů si studenti vyzkoušeli na **ústavu organické chemie a technologie**.

Katedra polygrafie a fotofyziky nabízí témata: „Reprodukce barev tiskem”, „Tisk na archovém ofsetovém stroji”, „Tisk na tampónovém stroji”, „Zhotovení lepené brožury” nebo „Seznámení s technologií sítotisku”. Františka Bubeníčková z Gymnázia Mozartova Pardubice, svůj den zde strávený komentuje slovy: „Líbil se mi přístup lidí na katedře, kteří se mi plně věnovali. Ukazovali mi všechny přístroje a vysvětlovali, k čemu ty věci jsou, a v neposlední řadě jsem si vyzkoušela svorku bloku – nejdříve jsme si udělali obálku a nakonec jsem si odnesla 4 bloky.”

Rentgenfluorescenční (XRF) spektrometrie – jež patří mezi moderní techniky prvkové analýzy pevných i kapalných vzorků – dominovala na **ústavu environmentálního a chemického inženýrství**. Studenti si

sem mohli přinést vlastní vzorky (např. šperky, mince, minerálů apod.). Dále měli v neposlední řadě možnost provedení analýzy základních parametrů pitné vody, kterou si sami přinesli.

Dle slov účastníků i jejich lektorů šlo tedy o velmi povedenou akci. Budeme se snažit zapracovat všechny kritické připomínky a je pro nás velkou motivací v této cestě pokračovat i v budoucnu. Slovy jedné účastnice: „Den na univerzitě se mi líbil a myslím, že takovéto akce by se měly konat každý rok. Přednáška byla na úrovni, profesor byl milý a snažil se nám vše vysvětlit. Také jsme si vyzkoušeli, jaké je to s obědy v menze. Pokusy v laboratořích byly také přínosné a je vidět, že studium na VŠ není jen o přednáškách, ale i o tom si něco vyzkoušet a ověřit v praxi.”

Děkujeme!

za organizační tým

Patrik Čermák,

student bakalářského studijního oboru

Anorganické materiály FChT

autor fotografií: Milan Reinberk, DiS., FChT

Terénní cvičení studentů oboru Regionální rozvoj ve Slovinsku

obr. 1 – studenti oboru Regionální rozvoj s Mgr. Pondělíčkem a doc. Šilhánkovou v údolí Kamniška Bistrica

obr. 2 – studenti u Velkého přírodního mostu v Rakov Škocjanu

obr. 3 – studenti před vstupem do jeskyně Zleška jama

obr. 4 – studenti před vstupem do jeskyně Planinska jama

Studenti navazujícího magisterského studia oboru Regionální rozvoj Fakulty ekonomicko-správní pod vedením Mgr. Michaela Pondělíčka a doc. Ing. arch. Vladimíry Šilhánkové, Ph.D., absolvovali část své odborné a prakticky zaměřené výuky přímo v terénu, konkrétně ve Slovinsku. Terénní cvičení, které se konalo ve dnech 24. až 30. dubna, spojilo témata z předmětů „Environmentální aspekty regionálního rozvoje“ a „Teorie cestovního ruchu“. Předmětem terénního studia byly unikátní horské útvary a ledovcová údolí v Savinjských Alpách a zejména pak průzkum původního krasového terénu v Evropě se závrtvy, jeskyněmi, propastmi, ponornými řekami a polomennými dolinami, případně polji. V místech vzniku krasologické terminologie navštívili studenti významné lokality – Rakov Škocjan (jeskyně s prolomenou dolinou), Cerknisko jezero (periodické jezero, jedno z prvních popsanych, dnes lokalita Natura 2000) a Planinsko Polje (polje s geograficky významnou hraniční obcí), propast Koliševka se zbytkem italské podzemní pevnosti „Alpské zdi“, Škocjanské jeskyně s podzemním kaňonem ponorné řeky Reky (registrovaná památka UNESCO od r. 1986 a regionální park) a krasový rub (okraj krasové plošiny nad mořem). Exkurze byla zakončena

krátkou prohlídkou Terstu, který byl východiskem cest i motorem rozvoje regionu v minulosti.

Předmětem zkoumání studentů pod dohledem pedagogů byly projekty na rozvoj cestovního ruchu, zejména financované z fondů EU. Studenti se zabývali možnostmi uplatnění unikátního přírodního prostředí a kulturního dědictví v cestovním ruchu, který je v této části Slovinska málo rozvinutý a nepřináší regionům užitek. Účastníci si v praxi ověřili význam turistické infrastruktury, terénních informačních systémů, prezentace přírodního dědictví a památek apod. Jedním z navštívených míst turistického zájmu byla např. unikátní Divačská jeskyně, nedostatečně propagovaná, s vlastním okruhem, která je přístupná pouze s místními jeskyňáři, o zážitek pro studenty se postaral Mgr. Pondělíček při noční prohlídce podzemních prostor. Jak bylo uvedeno, studenti se s podklady na seminární práci z oborů výzkumu vrátili okolo poledne z Terstu do ČR.

Exkurze měla hlavní přínos v tom, že dala přednáškám ze dvou předmětů značnou přidanou hodnotu, když studenti mohli terénní službu i praxi rozvoje doslova ohmatat.

Bc. Regina Kettnerová

studentka navazujícího magisterského oboru Regionální rozvoj FES

Exkurze do Polabí pro studenty oboru Regionální rozvoj

studenti oboru Regionální rozvoj v Poděbradech

Dne 9. května se uskutečnila pravidelná exkurze pro studenty 2. ročníku navazujícího studia oboru Regionální rozvoj Fakulty ekonomicko-správní tentokrát na téma „Krajina ve městě, město v krajině“.

Trasa exkurze vedla z Velkého Oseka Libickým luhem napříč směrem k Osečku, posléze k zachovalé hájovně Douděrka. Luhy byly letos sice s menším množstvím vody, ale výjimečnost přírodního prostředí tím nebyla ovlivněna. Cesta pokračovala pomalu se ochuzujícím územím až k tělesu dálnice D1 I ve střetu s Národní přírodní rezervací Libický luh. Byla provedena i prohlídka zařízení mezi Cidlinou a Libickým luhem, zejména z hlediska investic do efektivního zprůchodnění a odvodnění luhu. Podle Cidliny se skupina dostala do místa prolínání vlivu městského a přírodního prostředí, místa dlouhodobě turisticky atraktivního – na soutok Labe a Cidliny.

Od soutoku byly prezentovány cestou naučné stezky, úpravy toků v krajině, dále pak úspěšné Golfové hřiště Poděbrady a turistická zařízení jako pohostinství a cyklostezky. Na okraji Poděbrad byly předvedeny postupné parkové úpravy u města, cyklo a in-line stezky a další infrastruktura včetně kempů a parkovišť.

Po příchodu do města skupina navštívila náměstí v Poděbradech, dnes propojené s již živou pěší zónou, a zejména kolonádu a lázeňský park, kde byly prezentovány úpravy zeleně uvnitř města a jejich struktura. Na patnácti kilometrové trase tak studenti mohli na vlastní kůži prožít prolínání městského a přírodního prostředí se všemi jejich aspekty.

Mgr. Michael Pondělíček

*vyučující předmětu Teorie rozvoje měst a obcí
Ústav veřejné správy a práva FES*

Vysokoškolský MAJÁLES

Studentský MAJÁLES se koná v areálu vysokoškolských kolejí v Pardubicích – Polabinách již od roku 1979, tedy již přes 30 let.

Program letošních majálesových oslav opět zahájilo klání o titul „Král Majáles Pardubice 2011“, které ale rychle skončilo, poněvadž se do klání o krále přihlásil jen jeden statečný, takže vyhrál automaticky. Letošním králem se tedy stal student 2. ročníku Fakulty chemicko-technologické.

V pondělí 9. května byl slavnostně nový král korunován na Pernštýnském náměstí a následně mu prorektor univerzity doc. Cakl a primátorka města MUDr. Fraňková předali vládu nad městem a univerzitou na dobu majálesových oslav. Po přednesení královského projevu a usednutí na královský trůn následoval kulturní pro-

gram pro potěchu nejen krále a jeho družiny, ale i všech pardubických občanů.

Majálesové veselí vyvrcholilo ve středu 11. května velkým koncertem, tentokrát již podruhé na louce za tělovýchovnými halami univerzity v jihovýchodním cípu univerzitního kampusu. Hlavní program začal ve 12 hodin a vystoupila v něm řada oblíbených skupin: Sabrage, Eastpark, Skyline, Ready Kirken, Divokej Bill, Sto zvířat, Vypsaná Fixa a Dukla Vozovna. V průběhu koncertu se znovu představil král se svou družinou, připraveny byly i soutěže pro návštěvníky. Dobré počasí a skvělá nálada přály i letošnímu Majálesu.

(topo)

Univerzita představila jubilejní publikaci k 60. výročí založení vysoké školy

**Milena Lenderová:
Dějiny vysokého učení v Pardubicích.
Univerzita v proměnách času. 1950 – 2010.**

V úterý 31. května odpoledne univerzita a Fakulta filozofická „pokřtily“ jubilejní publikaci, která vyšla na závěr roku, v němž si Univerzita Pardubice připomínala 60. výročí založení vysokého školství v Pardubicích. Autorkou knihy, nesoucí název „Dějiny vysokého učení v Pardubicích. Univerzita v proměnách času. 1950 – 2010“, je známá historička z Ústavu historických věd Fakulty filozofické Univerzity Pardubice, m. j. též děkanka Fakulty filozofické v letech 2001 – 2007 – prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc.

V univerzitní knihovně se v 16 hodin sešly dvě desítky příznivců z řad akademický pracovníků, administrativních zaměstnanců i několik studentů. Děkan Fakulty filozofické prof. Petr Vorel jako vždy přátelsky a poutavě provedl krátkou ceremonii uvedení univerzitní publikace „do života“. Autorce prof. Mileně Lenderové poděkoval též rektor univerzity prof. Miroslav Ludwig a o vzniku knihy krátce pohovořila sama autorka. K přípitku nové publikaci děkan přizval i prof. Oldřicha Pytela a kanclérku Ing. Valerii Wágnerovou a poté se v přátelské atmosféře diskutovalo o akademických událostech minulých i těch budoucích.

Přítomní si mohli prohlédnout na malé výstavce též další vybrané publikace autorů Fakulty filozofické, které byly vydány v poslední době a jejichž někteří autoři byli osobně přítomni.

Nová publikace k šedesátiletému jubileu vysoké školy ve městě Pardubicích, která vyšla za finančního přispění akciové společnosti Elektrárny Opatovice, poprvé a uceleně mapuje vznik a vývoj vysokého školství v Pardubicích v jeho šedesátileté historii, obsahuje množství dobových fotografií a příloh. Autorka při práci využila dostupné archivní materiály. Nekladla si za cíl hodnotit odborný vědecký přínos jednotlivých fakult a vědeckých škol, které na univerzitě, především na nejstarší Fakultě chemicko-technologické, vznikly a které ji proslavily, ale zachytit šest desetiletí vývoje vysoké školy v historickém kontextu.

Vysoká škola založená na základě vládního nařízení ze dne 27. června 1950 nevznikla v Pardubicích náhodou – Pardubice patřily jednoznačně mezi města s největší koncentrací chemického průmyslu. Významný, a to i pro studijní program budoucí vysoké školy, byl rovněž průmysl potravinářský a strojírenský. Cesta k univerzitě trvala přes čtyřicet let, za tu dobu prošla škola hlubokými změnami – z původní Vysoké školy chemické v Pardubicích se stala Univerzitou Pardubice se sedmi fakultami.

Autorka publikace, historička prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc., je autorkou deseti knižních publikací a více než stovky odborných studií uveřejněných v našich i zahraničních časopisech. V roce 1999 jí byla udělena cena Nakladatelství Mladá fronta za nejlepší populárně naučnou publikaci roku, v roce 2007 získala vyznamenání Francouzské republiky Ordre des Palmes Académiques. Veřejnost zná Milenu Lenderovou zejména díky čtenářsky velice oblíbeným monografiím věnujícím se postavení žen v historii a dějinám každodennosti. Z nejznámějších titulů je možné uvést: „K hříchu i k modlitbě. Žena v minulém století“, „Zdenka Braunerová“, „Eva nejen v ráji. Žena v Čechách od středověku do 19. století“, „Tragický bál. Život a smrt Pavlína ze Schwarzenbergu“, „Ženské deníky 19. století“ a další.

děkan FF prof. Vorel moderoval „křest“ nové knihy

rektor univerzity prof. Ludwig poděkoval autorce prof. Mileně Lenderové za badatelské zmapování dějin univerzity

na zdar nové publikace připili s výše uvedenými i prof. Pytela a kanclérka Ing. Wágnerová

Knihy Mileny Lenderové připomínající historii vysoké školy je již téměř rozebrána a je ještě v několika výtiscích k zakoupení v univerzitní prodejně skript/odborné literatury vydavatelství univerzity v univerzitním kampusu.

Ing. Valerie Wágnerová
kanclérka UPa

Z nových knih Katedry sociálních věd Fakulty filozofické

Publikační činnost je možno považovat – vedle vlastního výukového procesu, badatelského výzkumu, aktivní účasti na sympoziích a kongresech apod. – za nedílnou součást vědecko-pedagogických aktivit akademických pracovníků univerzity. Její – vcelku neoddiskutovatelný smysl – spočívá v několika základních rovinách. V prvé řadě poskytuje studentům toho či onoho oboru další sumu informací nad rámec vlastního pedagogického působení, dále seznamuje širší odbornou, popřípadě i laickou veřejnost s výsledky výzkumných projektů realizovaných členy či týmy jednotlivých pracovišť, a pokud je kladně hodnocena odbornou veřejností, přispívá nesporně ke zvýšení prestiže toho či onoho pracoviště. Dává rovněž plastickou představu o jeho vědeckém směřování, a pokud jsou publikovány kvalifikační práce, tak i o směru odborného růstu konkrétních akademických pracovníků, popřípadě i studentů.

To, co bylo naznačeno v poslední větě tohoto stručného úvodu, je možno prakticky beze zbytku vztáhnout na soubor nových publikací, jež nabídla interesovaným čtenářům v poslední době Katedra sociálních věd Fakulty filozofické (KSV FF).

V období let 2009 až 2011 bylo publikováno pět prací, z nichž čtyři jsou jednoznačně kvalifikační (magisterské a doktorské) a jedna – svým zaměřením konstituující nově vzniklý obor v rámci sociální antropologie – tj. antropologii vizuální, podle slov samotného autora doc. Tomáše Petráně vznikala v původní podobě jako habilitační práce na filmové škole. Tudiž i v tomto případě se jedná svým způsobem o práci kvalifikační.

A tak kniha „Ecce homo. Esej o vizuální antropologii“ (Pardubice 2011, 306 str., ISBN 978-80-7395-341-6) z pera již zmíněného vysokoškolského pedagoga a filmaře doc. MgA. Tomáše Petráně, Ph.D., mimo jiné autora množství etnografických dokumentárních filmů, jež vznikly ve spolupráci s Etnologickým ústavem AV ČR, usiluje o postižení souvislostí dokumentárního filmu a audiovizuálních médií s konkrétní vědní disciplínou – sociální antropologií. Vedle historie etnografického filmu a popisu historických souvislostí svázaných s využitím audiovizuálních prostředků v antropologii se práce snaží vymezit základní metodologii této antropologické specializace a načrtnout možnosti interdisciplinárních přesahů z uměleckého vnímání světa do oblasti vědecké. Vlastní text je doplněn bibliografií odborných publikací z oboru vizuální antropologie a rejstříkem filmů, jež jsou rozebírány na jeho stránkách. Lze nepochybně konstatovat, že tuto novátorskou práci je možno považovat za zásadní manuál k nově konstituovanému oboru, jenž se v českých zemích zatím vyučuje pouze na KSV FF.

Další dvě publikace (ve své původní podobě doktorské disertační práce obhájené na Ústavu etnologie FF UK v Praze) jsou věnovány – z různých pohledů – nativním obyvatelům amerického kontinentu, a sice současným Irokézům (dnes žijícím v některých oblastech USA a Kanady) a andským hudebníkům působícím v Evropě a Severní Americe. V tomto druhém případě je termín „nativní“, kterého jsem použil, poněkud relativní, poněvadž se nejedná pouze o původní obyvatele andské oblastí, ale také o početnou skupinu mesticů.

Monografie PhDr. Lívie Šavelkové, Ph.D., „Současní Irokézové: severoameričtí indiáni a utváření jejich identit“ (Pardubice 2010, 238 str., barevná příloha, ISBN 978-80-7395-302-7) se podrobně zabývá složitou a mnohovrstevnou problematikou identifikace skupin lidských jedinců, kteří se buďto sami vnímají jako Irokézové, nebo jsou za Irokéze označováni. Dnes se jedná o potomky původních

obyvatel Severní Ameriky žijící převážně v severovýchodní části USA (zejména ve státě New York) a v přiléhajících oblastech Kanady (Ontario, Quebec). Autorka se – na základě zpracování výsledků vlastních terénních výzkumů a v konfrontaci se vsutku imponujícím množstvím odborné literatury – soustřeďuje zejména na postižení složitého procesu formování identity, popřípadě identit, a to v souvislostech vnitřní politiky Spojených států amerických jako celku (či v dílčích politických kontextech jednotlivých amerických států) a Kanady (nebo jednotlivých kanadských provincií), které stanovují právní rámec pro vymezení příslušníků skupiny. Klíčovým problémem, jemuž také Lívia Šavelková věnuje velkou pozornost, je otázka sebe-identifikace, podmíněná celou řadou nejrůznějších faktorů – jazykem, náboženstvím, přibuzenstvím počínaje a ústní tradicí konče. Stranou pochopitelně nestojí ani pohled na vývoj asimilační politiky USA a Kanady a jeho nástrojů, mezi nimiž hrály výraznou roli také internátní školy pro indiánské děti. Konečně práce přináší také zajímavý pohled na – jak uvádí autorka v abstraktu své knihy – „postavení a působení (Irokézů) v mezinárodním prostoru“.

Kniha je vybavena vsutku imponantní bibliografií, pečlivě zpracovaným rejstříkem, který velmi usnadňuje orientaci ve vlastním textu, a poměrně obsáhlou a velmi užitečnou obrazovou přílohou.

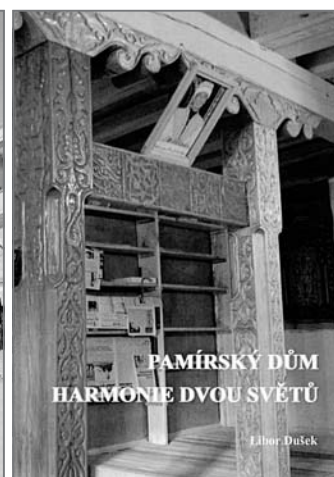
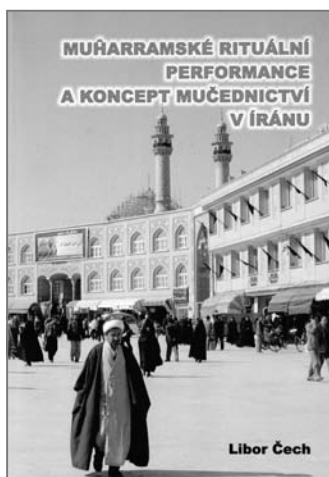
Publikace PhDr. Jany Jetmarové, Ph.D., „Andské hudební soubory a andští hudebníci v Evropě a Severní Americe“ (Pardubice 2009, 116 str., ISBN 978-80-7395-189-4) je věnována, jak sám název prozrazuje, působení andských hudebníků a andských hudebních skupin v Evropě a Severní Americe. Podstatu své práce autorka stručně a jasně vystihla v úvodu:

„Následující práce se věnuje tématu andských hudebníků v Evropě a v Severní Americe. Jedná se rovněž o problematiku střetu dvou odlišných kultur – andské a euroatlantické. Přestože se v globálním měřítku jedná spíše o příběh epizodní, považuji za smysluplné se mu věnovat – nejen proto, že ukazuje jednu z mnoha možností, v jaké podobě se může realizovat setkání příslušníků dvou rozdílných kultur.“ S tímto konstatováním nelze než plně souhlasit.

Mnozí z nás se s andskými pouličními hudebníky sami mohli setkat nejen v Praze, ale i v řadě dalších českých měst. Dnes už je tento barvitý fenomén zejména devadesátých let minulého století spíše pouhou historickou reminiscencí. Autorka – opět na základě velmi podrobného a pečlivého terénního výzkumu jak v Evropě, tak i v Severní a Jižní Americe – podává detailní a nesmírně zajímavou analýzu všech jeho aspektů od stručného nástinu vývoje působení andských hudebníků v západní Evropě, přes motivaci k odchodu, jejich sociální původ, vzájemné vztahy mezi skupinami a jednotlivci, psychologické a fyziologické změny probíhající v novém prostředí, až po komparaci činnosti andských hudebníků na evropském kontinentě a v severní části kontinentu amerického. Vlastní text je doplněn i v tomto případě obsáhlou bibliografií a velmi cennými přílohami textovými, včetně ukávek slovesného folklóru andských hudebníků působících v obou zmíněných oblastech.

Obě posledně zmiňované publikace jsou po mém soudu specifickým úhlem pohledu natolik jedinečné, že by si zcela nesporně zasloužily také cizojazyčnou verzi. V případě knihy Lívie Šavelkové nepochybně anglickou, a pokud se týče textu Jany Jetmarové, španělskou, popřípadě také anglickou.

Závěrem bych se rád ještě zmínil o dvou publikacích, jejichž základem se staly – vysoce přesahující obvyklý průměr – kvalifikační práce magisterské.

Knížka „Muharramské rituální performance a koncept mučednictví v Íránu“ Mgr. Libora Čecha (Pardubice 2010, 168 str., ISBN 978-80-7395-321-8) se zabývá rituálními performancemi na svátek cášúra v Íránu, které se každoročně konají v desátý den prvního islámského lunárního kalendáře (muharram). Jak uvádí autor, tyto performance jsou využívány dvojím směrem, a sice jako vhodný politický prostředek vládnoucí elity, ale stejně tak slouží i lidovým masám. Vládnoucí vrstva je využívána k budování ideologických a propagandistických konstrukcí, které jsou adresovány široké veřejnosti a jsou tak chápány jako prostředek legitimizující její vládnutí. Na druhou stranu morální odkaz šíitského islámu a konceptuální pojmání mučednictví nabízí lidu analogickou možnost využívat ho v rámci své koncepce politického života, a to zejména při projevech různých emancipačních snah a při organizaci protestních akcí. Publikace Mgr. Libora Duška „Pamírský dům – harmonie dvou světů“ (Pardubice 2010, 96 str., ISBN 978-80-7395-320-1) soustřeďuje svoji pozornost, jak vyplývá z jejího názvu, na pamírský dům jako symbol vypovídající mnohé o materiální a duchovní kultuře, religiozité a historii etnik žijících v drsném horském prostředí autonomní

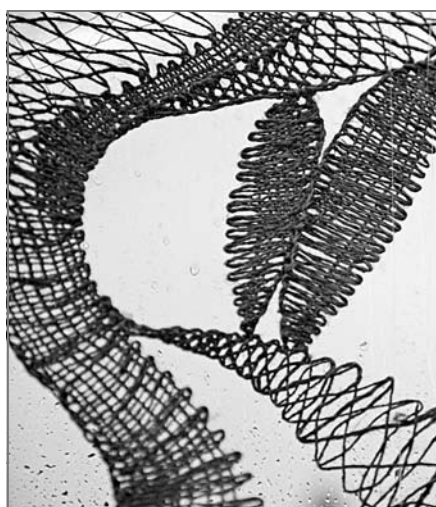
oblasti Horský Badachšán, která je součástí republiky Tádžikistán. Text se zabývá nejen symbolikou tradičního obydlí pamírských badachšánských etnik (Šugnanců, Vachanců, Rynců, Pamírských Tádžiků aj.), ale prostřednictvím jeho symbolické struktury domu popisuje a analyzuje vztah Pamírců k vlastním tradicím, historii, náboženství a kultuře v neširším slova smyslu. Zajímavým přínosem práce je také reflexe procesu sovětské a postsovětské transformace a dopad historicko politických událostí na místní společnost. Autor vychází ze zpracování výsledků dvou střednědobých intenzivních terénních výzkumů, které absolvoval v letech 2006 a 2008, ty konfrontuje s odpovídajícími prameny a odbornou literaturou.

Předložený stručný přehled publikačních aktivit KSV FF dává, kromě jiného, možnost pohledu na široké spektrum (mnohdy velmi aktuálních problémů), jež jsou v rámci výzkumných projektů (ať již individuálních, či týmových) na katedře řešeny.

doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc.

Katedra sociálních věd FF

JANA SALFICKÁ – TEXTILNÍ KOMPOZICE

Ve středu 8. června, v již tradiční hodinu, byla v Galerii Univerzity Pardubice otevřena výstava textilních kompozic od Jany Salfické.

Jana Salfická vystudovala Střední průmyslovou školu v Jablonci nad Nisou – obor bižuterie. Od roku 1971 působila jako propagační výtvarnice v PKO v Pardubicích, později pracovala ve vlastní propagační firmě „Pastelka“. Žije a pracuje v Heřmanově Městci. Je členkou profesní organizace Unie výtvarných umělců pardubického regionu, se kterou pravidelně vystavuje své práce. Práci vystavující autorky, která se věnuje hlavně textilním kompozicím, komentoval kurátor výstav univerzitní galerie Mgr. Lubomír Netušil takto:

„Jana Salfická vstoupila na pardubickou výtvarnou scénu překvapivě ne jako tvůrce bižuterie, k čemuž by ji předurčovalo původní školení, ale jako textilní výtvarnice, pracující s rozměrnější-

mi kompozicemi z přírodního, rustikálního materiálu – sisalu. Ve svých textilních kompozicích pracuje autorka s vysokým, až reliéfně vrstveným materiálem, do kterého včleňuje další, v přírodě nalezené předměty nebo keramické či porcelánové fragmenty. Součástí kompozic jsou často otvory či dutiny, které příjemně narušují jednodlost plochy.

Paličkovaná krajka, ke které se autorka uchýlila později, znamenala celkové zlyřičtění tvorby a také nástup komornějších formátů. Decentní uměřenost a respektování zákonitostí materiálu charakterizují tvorbu Jany Salfické, která se během let své tvorby vypracovala v jednu z předních textilních výtvarnic našeho regionu.“ V pořadí 68. výstava Galerie Univerzity Pardubice je umístěna ve vestibulu Univerzitní knihovny a potrvá do 2. září.

Vstup do univerzitní galerie je zdarma.

(topo)

Jeden ze čtyř

V rámci hudebního festivalu Smetanova Litomyšl již sedm let provází tuto významnou akci jako její doprovod Smetanova výtvarná Litomyšl. V rámci mnoha výstav této akce proběhla ve čtvrtek 2. června i vernisáž výstavy Fakulty restaurování Univerzity Pardubice za účasti děkana Fakulty restaurování Ing. Karola Bayera, doc. Ing. Tatiány Molkové, Ph.D., prorektorky pro vědu a tvůrčí činnost univerzity, a zástupců zastupitelstva města Litomyšle i Smetanovy výtvarné Litomyšle.

Letošní nová podoba prezentace posluchačů Fakulty restaurování dala největší prostor ateliéru restaurování a konzervace umělec-

kých děl na papíru a souvisejících materiálů, který se představil jednak panelovou dokumentací své činnosti, a zejména ukázkami prací s různými technologickými prvky v malbě. Bylo možné vidět menší volně kompozice s použitím plátkového kovu, jedna místnost byla věnována přípravě na seminář Karibari: Tušové malby na rýžovém papíru. Celá výstava pak pokračovala menšími prezentacemi ostatních tří specializovaných ateliérů, včetně ateliéru výtvarné přípravy.

Výstavu uvedl proděkan fakulty Mgr. Jiří Kaše a vedoucí ateliéru restaurování a konzervace uměleckých děl na papíru a souvisejících

materiálů Mgr. art. Veronika Kopecká. Velký počet návštěvníků byl dán jednak zájmem posluchačů fakulty, ale i účastníků právě skončeného mezinárodního restaurátorského kolokvia, pořádaného v předchozích dnech Fakultou restaurování, kteří využili tuto příležitost k bližšímu seznámení se s prací fakulty.

Pravidelné prezentace Fakulty restaurování pomáhají k hlubšímu porozumění problematice restaurátorských oborů a kromě jiného mohou pomoci mladým lidem při jejich rozhodování o budoucím profesním směřování.

JEDEN ZE ČTYŘ

Fakulta restaurování Univerzity Pardubice ve spolupráci s Městskou galerií Litomyšl

Dům U Rytířů, Smetanovo náměstí, Litomyšl, 3. až 25. června 2011

doc. ak. mal. Aleš Ogoun, kurátor výstavy
vedoucí Ateliéru výtvarné přípravy FR

Vysokoškolský umělecký soubor Pardubice ke konci letního semestru

obr. 1 – členové VUS u Morového sloupu v Olomouci s Janem Průchou, archivářem souboru od r. 1968

obr. 2 – VUS Pardubice při siestě

obr. 3 – členové souboru na soustředění

Pomalou končí školní rok a s ním i naše další sezóna, avšak my pod vedením Mga. Tomáše Židka vůbec nezahálíme.

Na květen si Vysokoškolský umělecký soubor (VUS) Pardubice přichystal hned tři vystoupení. První z nich se konalo v pondělí 9. května na Pernštýnském náměstí v Pardubicích, kde jsme zpívali na korunovaci „Krále Majálesu 2011“. Následující koncert ve spolupráci s Orchestra d'archi proběhl v neděli 15. května v kostele sv. Martina v Dolním Újezdu.

AUDITE, SILETE, DIVINA MUSICA!

Tak zněl název Májového koncertu Vysokoškolského uměleckého souboru Pardubice, který už neodmyslitelně patří k tradičním koncertům v Pardubicích. Letos se uskutečnil v Aule Arnošta z Pardubic na půdě naší univerzity ve čtvrtek 26. května. Kromě VUS Par-

dubice v programu vystoupili ještě hosté: „Orchestra d'archi“ pana Mgr. Jiřího Kuchvála a Sbor Konzervatoře Pardubice.

Posluchačům jsme přednesli tři skladby z cyklu smíšených sborů „Láska a smrt“ od Petra Ebena. Nechyběla ani úprava lidové hudby. V premiéře byly provedeny dvě části skladatele Jana Vičara z cyklu „Zachodí slunéčko“ v úpravě pro sbor a sólo housle, které hrál posluchač HAMU Praha Petr Borůvka. Dalšími skladbami byli představeni autoři Giovanni Ottavio Pitoni, Jaroslav Kříčka, Josef Bohuslav Foerster a Jiří Teml.

Vrcholem celého večera se stalo společné provedení barokního díla Šimona Brixeho „Magnificat“. V sólech se uvedli zpěváci Konzervatoře Pardubice. Soprán zpívala Tereza Hořejšová, alt Zuzana Hátlová, tenor Michael Skalický a bas Ondřej Míča, zpěvák a místopředseda VUS.

Tímto 60. tradičním Májovým koncertem náš soubor uzavřel oslavy svého výročí založení na podzim v roce 1950. Jeho zakladatel doc. Ing. Vlastislav Novák, CSc., letos 17. listopadu oslaví 80. narozeniny, VUS si tímto dovoluje být jeho prvním gratulantem.

Tři zlata pro VUS

V sobotu 11. června jsme s VUS zamířili v ranních hodinách do Olomouce. Důvod byl jediný. Konal se tam 39. ročník festivalu „Svátky písní Olomouc“ (Festival of Songs Olomouc) a my jsme tam jeli reprezentovat svou účastí do tří soutěžních kategorií nejen Univerzitu Pardubice, ale i město a kraj. V kategorii „Superior s povinnou skladbou“ jsme soutěžili dvakrát. Začali jsme ve skupině „Superior pro komorní dospělé sbory“, kde bylo povinné maximum 24 zpěváků. Ve stejné kategorii jsme ještě soutěžili ve skupině „Superior pro smíšené dospělé sbory“, kde byla povinnost minimální pěvecké osoby počtu 25 zpěváků. Těto skupiny se zúčastnili všichni zpěváci souboru a společně jsme došli k zaslouženému výsledku. Naši poslední soutěžní kategorií byla „Církevní a duchovní hudba“, která se odehrávala v chrámu sv. Mořice.

V odpoledních hodinách se na Horním náměstí konalo slavnostní vyhlášení výsledků, které moderoval Lukáš Hejlík. Jaké bylo naše překvapení, když oznámil, že zlato pojede do Pardubic. V tu chvíli jsme nevěřili vlastnímu štěstí a ani nás nenapadlo, že ve spojení se zlatou medailí bude naše jméno vyvoláno ještě dvakrát. Všichni jsme byli neskutečně potěšeni tímto úspěchem. „Na této soutěži jsem už byl v roce 2008, takže jsem věděl, že aspoň v jedné kategorii můžeme uspět. Ale úspěch ve všech kategoriích jsem nečekal,“ prozradil náš tenor Jarda Maceček (student 2. ročníku Fakulty chemicko-technologické).

Získali jsme zlaté medaile ve všech třech kategoriích a z toho ve dvou (komorní sbory s povinnou skladbou a duchovní hudba) dostali nejvyšší počet bodů, a tím jsme získali nominaci na soutěž o absolutního vítěze festivalu, která se konala tentýž den večer. Grandfinále soutěže se vedle nás účastnilo dalších pět sborů. Tuto cenu si nakonec odvezl polský sbor, ale přesto to byl pro nás nečekaný úspěch, proboujet se mezi šest nejlepších z více jak devadesáti soutěžících těles. Zastoupeno zde bylo dvanáct zemí světa, mezi nejzajímavější lze zařadit Singapur, Malajsii, Finsko, Rusko, Itálii. Proto se mohli zpěváci našeho sboru do Pardubic vrátit se vztyčenou hlavou.

Podobný úspěch jsem nečekal

K proběhnutému festivalu mi pár slov řekl i MgA. Tomáš Židek, dirigent Vysokoškolského uměleckého souboru Pardubice:

„Festival Svátky písní Olomouc má již mnohaletou tradici (příští ročník bude čtyřicátý) a můžeme o něm hovořit jako o největším sborovém festi-

jeden z diplomů získaných na 39. ročníku festivalu Svátky písní Olomouc

valu u nás. Sbor se na tuto událost připravoval prakticky od ledna tohoto roku. Vedle jiných kritérií si v tomto případě cením zejména osobní účasti zpěváků na soutěži, která byla tentokrát stoprocentní. Pracuji s VUS neclý rok a musím přiznat, že jsem sám podobný úspěch za takovou dobu nečekal. Všem členům VUS za to chci poděkovat a každého mladého zájemce o sborové zpívání pozvat do našich kandidátských řad.”

Co VUS ještě čeká?

Zahálet nebude. Ve středu 22. června vystoupil na pardubickém zámku od 18.00 hodin v rámci městského festivalu „Zrcadlo Umění 2011“. V sobotu 25. června jel sbor soutěžít na mezinárodní „Festival sborového umění Jihlava 2011“.

V Pardubicích se pak rozloučil 1. července v Domě hudby na „Festivalu B. Martinů“ a celou letní sezónu ukončí Dvořákovými slavnostmi s jeho Lužanskou mší v kostele sv. Jakuba v České Kamenici.

Ještě před koncem prázdnin – 28. srpna zpěváky čeká „natřískaný den“ v barokním pojetí. Před polednem koncertují v kostele Nejsvětější Trojice v Závěrečném koncertu festivalu „Theatrum Kuks 2011“. Krátce po poledni na pouťové slavnosti v Kočích u Chrudimi a večer v Býšti v kostele sv. Jiří k oslavě 200 let jeho vysvěcení. Po prázdninách jsou pro vás připravena další zajímavá vystoupení. Můžete se těšit na společný koncert ve spolupráci s Filharmonií Hradec Králové v rámci oslav otevření Muzea barokních soch v Chrudimi, který se koná v Den Světového kulturního dědictví, tj. 10. září. První pátek v říjnu zpěváci pořádají ve spolupráci s Národním památkovým ústavem „16. podzimní koncert“ na hradě Kunětická hora, kterým uzavírají turistickou sezónu.

Vendula Havlová, členka sboru
studentka bakalářského oboru Sociální antropologie FF

Cena Univerzity Pardubice podeváté na pardubickém dostihovém závodišti

Cena Univerzity Pardubice má již své místo v programu dostihového odpoledne, které se každoročně koná jako Britský den v měsíci květnu na Dostihovém závodišti v Pardubicích. Nejdůležitějším závodem sportovního, ale také společensky významného odpoledne v sobotu 21. května byla i letos I. kvalifikace na Velkou pardubickou České pojišťovny – Velká cena města Pardubic, XVIII. ročník steeplechase cross country na 5 800 metrů.

Po této kvalifikaci se běžela Cena Univerzity Pardubice – dostih IV. kategorie na 3 400 metrů.

Vítězem dostihu se stala DÁNSKÁ PRINCEZNA v sedle s žokejem Janem Faltejskem. Cenu vítěznému koni i jeho týmu – jezdcem, trenérovem a majiteli – předal rektor univerzity prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc. s chotí.

Pozvání rektora na dostihové odpoledne do univerzitní lóže přijali i představitelé českých veřejných vysokých škol, dobře se bavili i přítomní z vedení univerzity i našich fakult. Odpoledne, jemuž počasí téměř přálo, se tak neslo ve znamení kvalitního dostihového sportu, příjemné zábavy a umírněného odborného diskutování.

(topo)

nejen dostih univerzity bedlivě sledovali všichni hosté univerzitní lóže

cenu vítězi univerzitního dostihu předal sám rektor (vpravo)

Netradiční sportovní akce v tělocvičně univerzity

Mohlo by se zdát, že sportovní prostory naší univerzity se využívají pouze pro utkání v tradičních sportech, ale není tomu úplně tak. Naše sportovní hala, díky své dostatečné výšce, umožnila, aby se zde ve dnech 26. a 27. února uskutečnilo první celorepublikové setkání nadšenců modelářství, a to konkrétně v kategorii upoutaných halových modelů letadel. Zároveň byla tato akce nultým ročníkem tzv. „Gee Bee Cupu“, proto se zde také sešla modelářská

špička nejen z Čech, ale i Polska a Slovenska. Letadla létala na kevlarových vlascích, které jsou sotva viditelné, proto každý, kdo se chtěl přijít podívat, musel dávat velký pozor, aby se náhodou do některého z letadel nezamotal. Zázemí pro soutěžící poskytly vysokoškolské koleje. Doufáme, že se modelářům v naší tělocvičně líbilo a že naše prostory opět někdy využijí.

Mgr. Jan Němec
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Tradiční aerobikové akce

V letním semestru opět nemohly chybět dvě sportovní akce, které se tradičně nesou v duchu aerobiku, zumbly a mnoha dalších hodin z oblasti „body and mind“ a fitness. Hned v počátku semestru (18. až 20. března) se konal „Víkend s aerobikem“, kterého se zúčastnilo 33 studentek a studentů. Pro příchozí byl připraven bohatý program od pátečního večera až do nedělního odpoledne. I přesto, že nadvládu v počtu lekcí převzala zumba, byl prostor i pro další aerobní lekce, jako kick-box aerobik, energický double aerobik nebo jazz dance. Program zpestřil kruhový trénink, tentokrát netradičně ve dvojicích, který byl zakončen soutěží družstev. Do této části se všechny cvičenky zapojily s obrovským nadšením a po skončení tuto soutěž zhodnotily s trochou nadsázky jako návrat do dětských let na letní tábory. Během víkendu dostaly prostor i lekce typu „body and mind“, jako powerjoga nebo port de bras. Během celé akce měly studentky k dispozici, jak je již zvykem, bohaté občerstvení a pitný režim. Druhá významná aerobiková akce, jarní maratón v aerobiku, měl jako v loňském roce přízvisko „copatý“. Studentky a studenti,

kterí přišli 20. dubna v 17:00 do tělocvičny univerzity, si mohli vybrat z pěti hodin cvičení pod odborným vedením, a pokud vydrželi cvičit po celou dobu, pomohli nejen své fyzické kondičce a svému zdraví, ale i své fakultě v boji o vítězství v seriálu soutěží o Standartu rektora. O roztančení téměř 192 účastnic a účastníků (na muže při těchto akcích nesmíme zapomínat, protože jejich počet každým rokem roste a jsme tomu rádi) se tentokrát postaraly asistentky katedry. Jediná pauza pro lehký oddech se nabídla při vystoupení Pohybové-

ho studia Hroch Pardubice (pod vedením trenérky Mirky Sedláčkové), které zpestřilo program a inspirovalo do dalších hodin cvičení. A jak nakonec dopadl boj mezi fakultami? Celý maratón nakonec odcvičilo 57 účastnic a tentokrát první místo získaly studentky z Fakulty chemicko-technologické. Obě akce proběhly ve velice příjemné náladě a atmosféře, za což samozřejmě patří velké díky všem cvičitelkám, ale také především Mgr. Evě Hronové Čaladi, která tyto akce již po dlouhou dobu organizuje.

Mgr. Lenka Doležalová
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Kurz záchranařů

Koncem května letošního roku se konal kurz základů potápění a záchrany na vodě pro studenty druhého ročníku oboru Zdravotnický záchranář Fakulty zdravotnických studií. Úvodní část kurzu probíhala v areálu vodních sportů, kde čekala studenty teoretická příprava, modelové situace a záchrana na tekoucí vodě. Další den byl věnován základům potápění a zkušebním ponorům na skokanském bazénu pardubického koupaliště. Nedílnou součástí tohoto výcviku je plavání v kimonu a nácvik záchrany v oblečení. Vyvrcholem akce byly zkušební ponory na volné vodě, kde studenti dokazují, jak jsou schopni zvládat techniku potápění, orientaci pod vodou a stres. Při výcviku asistuje skupina pro řešení krizových situací Městské policie Pardubice. Ta disponuje jak technickým, tak personálním vybavením na profesionální úrovni. Strážníci představují mimo jiné topící se figuranty a pomáhají s instruktáží při potápění. Kvalitní technika, jako například vybavení na potápění, plnicí kompresor a motorový člun zajišťující bezpečnost, je samozřejmostí. Součástí kurzu bylo také ovládnání plavidel, uzlování a výcvik v lanovém centru. Jedenatřicet studentů prokazovalo poslední den své znalosti v závěrečném testu a praktické ukázce na vodě. Výsledkem

jsou odborné znalosti, schopnost pracovat v různých podmínkách a připravenost řešit krizové situace.

Mgr. Jan Němec
Katedra tělovýchovy a sportu UPa
a pardubickydenik.cz

Květnové bruslení nabídlo zajímavý pohled na životní styl za účasti Fakulty zdravotnických studií

obr.1 – kresba ústy – simulace kreativní tvorby lidí se ztrátovým postižením končetin
obr.2 – první pomoc při úrazu na kolečkových bruslích
obr.3 – samo-vyšetření prsu

V pondělí 30. května se uskutečnila již tradiční akce Pardubice na bruslích, jejíž 9. ročník připravil pro všechny malé i velké bruslaře nejen radost ze společné projížďky městem, ale také zajímavý pohled na životní styl v rámci doprovodné akce „Den zdraví“. Na přípravě a zabezpečení preventivních aktivit, majících za cíl motivovat a podpořit všechny účastníky ke zdravému životnímu stylu, se podí-

lela i Fakulta zdravotnických studií. Její studenti si pro tuto příležitost připravili šest stanovišť se zdravotně-preventivním programem. Všichni účastníci bruslení si tak mohli vyzkoušet např. tzv. opilecké brýle, tedy pohyb při narušené koordinaci, která simuluje změnu ostrosti vidění při opilosti, nebo díky „obleku stáří“ prožít pocity seniora v dopravním provozu stran jeho pohybových limitací.

Dále byly předvedeny ukázky první pomoci při typických úrazech na bruslích, jakými jsou odřeniny na dlaních a kolenou, tepenná krvácení z dolních končetin nebo tržné rány na hlavě. Součástí ukávek byla i možnost praktického nácviku ošetření těchto úrazů, do kterého se zapojovaly především děti. Zajímavým stanovištěm pro aktivní i pasivní sportovce bylo měření tělesné kondice a svalové síly, jejichž hodnoty jsou základem pro určení adekvátní pohybové zátěže. Nejen pro ženy byly připraveny modely, na nichž si bylo možné vyzkoušet samo-vyšetření prsu a identifikaci patologických útvarů v nich. Samozřejmostí bylo měření procenta tuku v těle či krevního tlaku ve vztahu k riziku ischemické choroby srdeční, jež patří mezi nejčastější příčiny smrti v ČR. Poslední stanoviště bylo opět zážitkové. Neslo název „Nohy nejen na bruslení“ a účastníci si zde pod vedením PaedDr. et Bc. Zdeňky Šándorové, Ph.D., mohli vyzkoušet, jak si lidé se ztrátovým postižením horních či dolních končetin mohou užívat aktivní kreativní tvorby.

Na všech stanovištích byly účastníkům v rámci soutěžních úkolů spojených s výše jmenovanou preventivní tematikou rozdávány drobné dárky i rady, jak nadále upevňovat a podporovat své zdraví. Celé akce se zúčastnilo přibližně 500 bruslařů, z jejichž ohlasů je zřejmé, že akce byla velice zdařilá a bezproblémová.

Mgr. Martina Jedlinská
Katedra ošetřovatelství FZS

dráha pro demonstraci vlivu „opileckých brýlí“

VŠ LIGA má první rok úspěšně za sebou

VŠ LIGA, to je název organizace, který už většina pardubických studentů dobře zná nebo už alespoň o něm něco zaslechla. Není divu, studenti se rádi baví, sportují a tráví volný čas ve skupinách lidí se společnými zájmy. To jim mohla nabídnout i Vysokoskolská amatérská liga, která za dobu působení na univerzitě sdružila pěknou řádku studentů, uspořádala pro ně spoustu sportovních a společenských akcí a vytvořila kolektiv pohodových lidí.

Za uplynulý akademický rok 2010/2011 se podařilo organizátorům ligy uspořádat turnaje ve squashu, badmintonu, bowlingu a ping-pongu (ten již ale dále, pro nízký počet zájemců, nepokračuje). Určitě je ale třeba vyzdvihnout badmintonovou základnu, kde je vidět zdravá soutěživost a skvělý, neustále rostoucí a zlepšující se kolektiv. Počet registrovaných hráčů a týmů neustále stoupá a ke konci května 2011 dosáhl čísla 150.

Akcí, které VŠ LIGA pořádá, se mohou zúčastnit úplně všichni, jsou otevřené široké veřejnosti. Za uplynulý rok tato studentská organizace uspořádala celkem 11 turnajů a jednu vyhlásovací párty, kde se předávaly ceny nejlepším hráčům uplynulé sezóny. Celkem bylo předáno 54 medailí a spousta věcných cen od našich sponzorů, jako na-

příklad vstupenky do Východočeského divadla, DVD, trička, sportovní potřeby, předplatné časopisů a mnohé další.

Ze zajímavých akcí je třeba vyzdvihnout meziměstskou squashovou bitvu týmů Pardubice vs. Hradec Králové, která se uskutečnila v dubnu a byla podbarvena pikantní sázkou a vypjatými zápasy. Reportáže z akcí včetně videí a fotek naleznete na stránkách

www.vsliga.cz, kde se dozvíte i veškeré další informace o fungování VŠ ligy na naší univerzitě.

Mgr. Ivana Trampotová
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Zástupci Fakulty filozofické při poctě historiku Josefu Pekařovi

děkan Fakulty filozofické prof. Vorel a PhDr. Tomeš z Akademie věd ČR při svém proslovu ke slavnostnímu odhalení desky J. Pekařovi

majitel hradu Kostí G. Kinský dal Borgo odhaluje desku J. Pekaře

deska Josefa Pekaře od akademického sochaře Aleše Johna

Jedním z výrazů formování historického povědomí mohou být i pamětní desky, které připomínají osobu, událost nebo dílo. Dne 30. dubna se na hradě Kostí konalo pod záštitou majitelů památky rodiny Kinský dal Borgo, mecenáše Ing. Martina Pachovského, Sdružení historiků České republiky (Historického klubu 1872) a Pekařovy společnosti Českého ráje odhalení desky historikovi univerzitnímu profesoru Josefu Pekařovi. Slavnosti se účastnili zástupci domácích i zahraničních univerzit, Akademie věd České republiky, Učené společnosti, Společnosti pro vědy a umění, čelní představitelé současného českého dějepiscevtví, reprezentanti českých aristokratických rodů aj. Akci moderoval a o peripetiích vzniku desky promluvil PhDr. Josef Tomeš z Akademie věd ČR. S projevy vystoupili patrioti kraje, historici prof. PhDr. Robert Kvaček, CSc., z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

a prom. hist. Karol Bílek z Památníku národního písemnictví, čestný předseda Pekařovy společnosti. Významným řečníkem byl děkan Fakulty filozofické Univerzity Pardubice a předseda Sdružení historiků prof. PhDr. Petr Vorel, CSc., který stál v čele delegace zdejší univerzity.

Josef Pekař vystudoval gymnázium v Mladé Boleslavi a historii na filozofické fakultě české univerzity v Praze. Na téže fakultě od roku 1897 přednášel české dějiny, od roku 1905 jako řádný profesor. V akademickém roce 1931 až 32 byl rektorem Univerzity Karlovy. Ve svém díle evokoval politické zápsy, duchovní proudění i každodenní život prakticky všech epoch českých dějin a prosazoval nové pohledy na jejich klíčové problémy, zvláště na husitství, Bílou horu a dobu pobělohorskou. Odhalení pamětní desky se uskutečnilo v roce stého výročí prvního vydání Pekařovy výjimečné práce – „Knihy

o Kostí“. Monografie představuje literárně působivě podanou badatelskou sondu do politických, hospodářských, sociálních a kulturních dějin českých zemí v 17.–18. století, jedinečně kombinující rovinu regionálních a národních dějin. Pro své kvality se dočkala mimořádných pěti vydání. Deska s reliéfem, jejímž autorem je akademický sochař Aleš John, je uvozena citací Pekařova vyznání z předmluvy ke Knize o Kostí: „Tu Kost měl jsem blouznivě rád od studentských let...“ a nese nápis: „Kus historie tohoto hradu a svou lásku k okolnímu kraji klasicky zvěčnil profesor Josef Pekař (1870–1937) v Knize o Kostí, erbovním díle českého dějepiscevtví.“

*Mgr. Jan Bílek
Pekařova společnost Českého ráje
autor fotografií: V. Hovorka*

Diskuse k etickému jednání na akademické půdě – je jí třeba?

Potřebuje akademické prostředí klást zvýšený důraz na morální principy a jejich dodržování ve všech sférách tvůrčích činností a konání osob, které jsou s univerzitou spojeny?

Jak má akademické prostředí motivovat k chování, které by bylo ve shodě s obecnými morálními principy a uznávanými zvyklostmi etiky práce, zejména pak ve vzdělávací a vědecké instituci?

Má naše univerzitní prostředí nástroje pro odstranění nemorálních a neetických jevů a nešvarů, objeví-li se, pro udržení svého příkladného dobrého jména a k přispění pro utváření slušné společnosti?

Vedení univerzity po dohodě s předsednictvem Akademického senátu Univerzity Pardubice chce přivést k zamyšlení nad současnou potřebou uvědomění si akademických a demokratických principů a hodnot, které má akademické prostředí podporovat a šířit, proto otevřelo akademickou diskusi k otázkám obecně platných morálních zásad chování jednotlivců a skupin ve vyspělé společnosti, potřebě jejich dodržování, připomínání a uvědomění, legislativního zakotvení, obzvláště na akademické půdě.

Příspěvky a názory k tomuto tématu mohou všichni zájemci z akademické obce univerzity, akademičtí pracovníci, ostatní zaměstnanci i studenti sdílet v rámci vnitřní diskuse vedené na univerzitním intranetu.

Kromě dalších dokumentů obecných či přímo univerzitních, které se v některých svých částech zabývají i etickými aspekty chování v akademickém prostředí a které jsou v rámci diskuse na intranetu připomenuty, na tomto místě vyjímáme alespoň z Dlouhodobého záměru rozvoje vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí činnosti Univerzity Pardubice na období let 2011 – 2015:

Poslání univerzity

Univerzita Pardubice plní roli vrcholného centra vzdělanosti, nezávislého poznání a tvůrčí činnosti, hraje klíčovou úlohu ve vědeckém, kulturním, sociálním a ekonomickém rozvoji společnosti tím, že:

- uchovává a rozhojňuje dosažené poznání a pěstuje činnost vědeckou, výzkumnou, vývojovou a inovační, uměleckou a další tvůrčí činnost,
- umožňuje v souladu s demokratickými principy přístup k vysokoškolskému vzdělání, získání odpovídající profesní kvalifikace a přípravu pro výzkumnou práci a další náročné odborné činnosti,
- poskytuje další formy vzdělávání a umožňuje získávat, rozšiřovat, prohlubovat nebo obnovovat znalosti z různých oblastí poznání a kultury a podílí se tak na celoživotním vzdělávání,
- **hraje aktivní roli ve veřejné diskusi o společenských a etických otázkách, při pěstování kulturní rozmanitosti a vzájemného porozumění, při utváření občanské společnosti a přípravě mladých lidí pro život v ní,**
- přispívá k rozvoji na národní a regionální úrovni a spolupracuje s různými stupni státní správy a samosprávy, s podnikovou a kulturní sférou,

- rozvíjí mezinárodní a zvláště evropskou spolupráci jako podstatný rozměr svých činností, podporuje společné projekty s obdobnými institucemi v zahraničí, vzájemné uznávání studia a diplomů, výměnu akademických pracovníků a studentů.

Vize Univerzity Pardubice

Jako mezinárodně respektované centrum vzdělanosti chce trvale přispívat k rozvoji vědeckého poznání, tvůrčího lidského potenciálu a vyspělých technologií ke zlepšení kvality života a prosperity společnosti.

Jako jediná instituce univerzitního typu terciárního vzdělávání v Pardubickém kraji chce být moderní veřejnou vysokou školou, informačně otevřenou a dynamicky se rozvíjející v kontaktu s okolním světem.

Jako vnitřně konsolidovaná a finančně zdravá instituce, **jednotná vnitřní kulturou, sdílenými hodnotami a tradicemi a bohatá rozmanitostí** pěstovaných věd přírodních, technických, ekonomických, humanitních, společenských, zdravotnických i uměleckých, **hodlá nadále podporovat a rozvíjet tvůrčí akademické prostředí, v němž akademičtí pracovníci budou posouvat hranice lidského poznání a předávat své intelektuální bohatství studentům**, vychovávat z nich vysoce kvalifikované odborníky pro úspěšnou kariéru v široké škále profesí v otevřené konkurenci světového trhu práce a připravovat je k zodpovědnému občanství, pokrokovému a produktivnímu životu v globalizované společnosti.

Sdílené hodnoty akademického společenství Univerzity Pardubice

- **uznávání demokratických a morálních principů a akademických svobod,**
- **respekt k jedincům, společnosti, životnímu prostředí, materiálním, kulturním a etickým hodnotám,**
- **kreativní, kritické a nezávislé myšlení a jeho svobodné vyjádření,**
- jednota ve vzdělání, vědě, výzkumu, vývoji a inovacích,
- podpora a uznávání různorodosti fakult a jednoty univerzity v její celistvosti,
- partnerství a spolupráce bez rozdílu pohlaví, rasy, kultury a vyznání,
- kvalitní akademické vzdělání a podpora talentů k excelenci,
- **integrální, vysoce etický rozvoj a sebezdokonalování jednotlivců,**
- hledání inovativních a udržitelných řešení pro domácí i globální výzvy,
- **kvalita, prosperita a sociální zodpovědnost.**

Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka UPa

univerzita

- Zážitkový supertýden podpořil zájem o technické a přírodovědné obory 1

- Zasedání orgánů univerzity 3
- Jmenování nových profesorů prezidentem republiky 4
- Další zastoupení univerzity v Učené společnosti České republiky 4
- Univerzita na strojírenském veletrhu FOR INDUSTRY 5
- Závěrečný workshop projektu ROPAM 5

fakulty, ústavy

- Děkan Fakulty zdravotnických studií jmenován pro 2. funkční období 6
- Volba kandidáta na funkci děkana Fakulty filozofické 7
- Česká republika hostila mezinárodní soutěž EUSO 7
- Hostující profesori na Fakultě chemicko-technologické 8
- Ocenění pracovníků univerzity za nejvíce citovanou práci 9
- Chemický jarmark uprostřed kampusu přilákal tisíc lidí 10

- Regionální a lokální síťová akademie Cisco 11
- O třech netradičních jarních přednáškách 12

- Posluchači Fakulty ekonomicko-správní v parlamentu 13
- Guvernér České národní banky přednášel na univerzitě 14
- Fakulta ekonomicko-správní nabízí nový obor 15
- Ředitel Rádia Svobodná Evropa na univerzitě 15
- Projekt „Religionistické a filosofické vzdělávací centrum“ dospěl k závěru 15
- Využití enzymu v restaurátorské praxi 16

konference, semináře

- Čtrnáctý mezinárodní seminář o energetických materiálech 18
- ISIC16 – 16. mezinárodní symposium o interkalačních sloučeninách 19
- Trendy v anorganické technologii 2011 20
- Radioelektronika 2011 21
- 5. evropská konference o anténách a šíření EuCAP 2011 21
- Seminář Energeticky příznivá doprava 22
- Od elementárních částic k pevným látkám 22
- Regionální rozvoj mezi teorií a praxí II 23
- Seminář v Drážďanech 24
- VI. celostátní studentská vědecká konference 24

Informační centrum/Univerzitní knihovna/Vydavatelství

- ICT rozvoj zaměstnanců UPa a podpora řízení vzdělávání 26
- Svět knihy Praha 2011 27
- Výstava zahraniční odborné literatury na univerzitě 27

studenti

- Ocenění ve studentské soutěži o nejlepší diplomovou práci z dopravních oborů zaměřilo do Pardubic 28
- Ocenění Učené společnosti ČR míří do Pardubic 28
- Staň se na den studentem Fakulty chemicko-technologické 29
- Terénní cvičení studentů oboru Regionální rozvoj ve Slovinsku 30
- Exkurze do Polabí pro studenty oboru Regionální rozvoj 31

Vysokoškolský MAJÁLES 32

kultura

- Univerzita představila jubilejní publikaci k 60. výročí založení vysoké školy 33
- Z nových knih Katedry sociálních věd Fakulty filozofické 34
- Jana Salfická – Textilní kompozice 35

- Jeden ze čtyř 36
- Vysokoškolský umělecký soubor Pardubice ke konci letního semestru 37
- Cena Univerzity Pardubice podeváté na pardubickém dostihovém závodišti 38

sport

- Netradiční sportovní akce v tělocvičně univerzity 39
- Tradiční aerobikové akce 39
- Kurz záchranářů 40
- Květnové bruslení nabídlo zajímavý pohled na životní styl za účasti Fakulty zdravotnických studií 40
- VŠ LIGA má první rok úspěšně za sebou 41

osobnosti

- Zástupci Fakulty filozofické při poctě historiku Josefu Pekařovi 42
- Diskuse k etickému jednání na akademické půdě – je jí třeba? 43

Vydává Univerzita Pardubice jako svou nepravidelnou účelovou publikaci. Adresa redakce: Univerzita Pardubice, Rektorát, Studentská 95, 532 10 Pardubice 2, telefon: 466 036 555, fax: 466 036 361, e-mail: promotion@upce.cz.

Zpravodaj UPa je zveřejněn též na webové stránce univerzity na adrese: <http://www.uni-pardubice.cz>. Šéfredaktorka: Ing. Valerie Wágnerová. Redakční okruh: doc. Dr. Ing. Libor Beneš, Ing. Ivo Holava, PhDr. Miloš Charbuský, CSc., doc. PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D., doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc., doc. Ing. Tatiana Molková, Ph.D., Tomáš Pospíchal, Ing. Iva Ulbrichová, CSc., Ivana Veselá. Fotodokumentace: Univerzitní konferenční centrum – Adrian Zeiner, Lukáš Báčor a archiv pořadatelů akcí. Grafická úprava a sazba: Informační centrum – Ing. Alena Komárková.

Tisk: Tiskařské středisko Univerzity Pardubice – červenec 2011 – náklad 1 600 ks